

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hirdetési díj: Háromhastósos petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
hosszabb hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
Kósch ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen
Fő-utca 59. sz.

≡ Felhívás előfizetésre! ≡

Az EPERJESI LAPOK

politikai • társadalmi • közgazdasági,
köz művelődési s szépirodalmi hetilap

■ előfizetési feltételei: ■

Egész évre	12 kor.
Félévre	6 »
Negyedévre	3 »

≡ Kedvezmény. ≡

Az EPERJESI LAPOK tisztelt előfizetői :: a
SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ
legújabb, 1910. évi kiadását, 356 oldal terjedelemben, Sárosvármegye térképével és Eperjes város :: **3 koronáért** tervekrajzával szerezhetik meg — a meddig a készlet tart.

Rendőri bíraskodás.

A közjogi meddő viták elnémultak, az újszólván évtizedek óta dúlt pártvihar lecsendesült és mi örömmel üdvözljük a kormányt azon az úton, mely a jogállam megszilárdítására, az egyéni szabadság és közbiztonság megerősítésére és ezzel közvetve a közjólét emelésére vezet. A f. évi jan. 1-jén életbelépett 65,000—1909. belügymin. sz. körrendelet a rendőri bíraskodást alapjában megváltoztatja

és az új intézkedések mind olyanok, melyek a rendészet terén észlelt túlkapasok meggátolására alkalmasak. Már a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901. XIX. t.-cz. II. fejezete szervezte az új rendőri büntető bíraskodást és egységesen állapította meg hatáskörét, azonban egy évtized kellett ahhoz, hogy a törvény életbeléptetésére gondolni lehessen. Ezúttal sem lehet a szabályozást véglegesnek tekinteni, mert a megfelelő és állandó szerv hiányában a kötelező vádelv helyett csupán a fakultatív vádelv nyert megvalósítást és a rendeletben szabályozott vádhatóság, mint nobile officium nem működhetik azon buzgalommal, mely az intézmény fontosságának megfelelne.

Az új kihágási eljárás azon alapelven épült fel, hogy a vádemelés és az ítékezés kettéosztassék és megszűnjön azon anomália, hogy egyazon szerv, mely följelentőként szerepel, egyúttal bíró is legyen. Ez megtörtént, de az ebből folyó következmények nincsenek levonva. Ugyanis a kihágási bíraskodás, mint praeventiv — jogrendőri — ítékezés, a legtöbb esetben a közrend sérelmével jár. Ebből következik, hogy a legtöbb kihágás hivatalbó üldözendő, minek természetesen a vádlóként a tisztí ügyész járjon el. Ez azonban az eljárást rendkívül megnehezítené, igen nagy személyszaporulattal járna, vagyis kivihetetlen. A rendelet tehát csak annyiban vonja le a következményeket, hogy a tisztí ügyész mint közvádló föllépését csupán akkor rendeli, ha a kihágás in abstracto 15 napi vagy annál tovább tartó szabadságvesztéssel büntetendő. De ezen vádképviselet sem kötelező, hanem pusztán fakultatív. Megfelelő dotáció

és az arra minősített egyének vállalkozása nélkül a kötelező vádemelés nem volt dekretálható. Mindenesetre a jelenlegi szervezet is valami, mert azon körülmény, hogy a tisztí ügyész a fentjelzett feljelentéseket láttatja, hogy a tárgyalásnál mint közvádló fölléphet és a hozott ítéleteket megfeleltetheti, hogy minden kihágási ügybe betekinthesse, igen nagy hatalom és bizonyára alkalmas eszköz lesz arra, hogy a rendőri esetleges túlkapasokat már csírájukban elfojtsa.

Igen czélszerű intézménynek mutatkozik a rendőri büntetőparancs, melyhez hasonló intézmény a járásbíróknál már régen fennáll bizonyos vétségekre nézve. Igaz, hogy a járásbíróknál ezen intézmény nem vált be. A büntetőparancs abban áll, hogy a rendőri bíró 30 koronán és azon aluli pénzbüntetéssel sújtandó kihágási ügyekben — az alaposnak látszó följelentés alapján — a fél kihallgatása nélkül meghozza a marasztalást. Ha a fél bűnösnek érzi magát és a marasztalásban kirótt pénzbüntetés mérve ellen sincs kifogása, ez esetben megnyugszik és ezzel a büntetőparancs jogerős ítéletté válik. Ha a fél a bűnösség kimondása ellen tiltakozik, ez esetben az ügy tárgyalás alá kerül, ha pedig csupán a büntetés mérvét sokallja, ellenmondása felebbezésnek tekintetik és az ügy tárgyalás nélkül felülbírálat végett a másodfokú rendőrhatalomhoz terjesztetik fel. Ha hatóságaink ezen humánus intézményt kellően mérlegelni tudják, igen sok üggyől kevés munka árán szabadulhatnak.

De már magából az egész rendelet intenciójából és például abból, hogy a tisztí ügyész az igazság védelmében a vádlott érdekében is felebbez-

TÁRCZA.

A Kárpátok karácsonya.

Ira: **Petrássevich Pál.**

Mint néma fehér óriás
Szendereg az ősi Kárpát,
Olykor halkán rezgetteti
Hópehely-könyes pilláját,
S a mint könyei peregnék
Le a hideg, kemény földre,
A fagyos rög fel-felenged,
Mintha a kikelet jönne.

A fagyos rög azért enged,
Mert érezi, hogy e könyek,
Miket a vén erdő hullat,
Hősöknek szívéből jönnek.

Zord felföldön, kis kunyhókban
Szép karácsonyestét ülnek,
Nagy Rákócziól beszélnek,
Míg künn a szelek füttyölnek.

És a mint andalognak
A kurucz-regéken,
Föllobban a harci tűz
Úgy, mint egykor régen...

De megszólal a falu öreg harangja,
Zsolozsmás ércnyelve olyan lágyan zsongja:
Dicsőség a békétosztó jó Istennek,
Hogy Rákócziink szabad földben megpihenhet.

S a falu apraja-nagyja
Tódul a fényes templomba,
De mintha a köny szemökben
Annál is fényesebb volna...

És a téli égbolton is
Mintha ragyogóbban égne
Az a sok szép csillag-kláris,
Mely fürdik a nép szemében...

***

Hogyha az élők örvendeznek,
A holtak is megmozdulnak,
Megdobban a zord Trencsén is,
Hol kuruczaink elhulltak,
És szól a tárogató
Diadallal, szépen:
Itthon a nagy bujdosó
Úgy, mint egykor régen...

Tárogató szép szavára
Ébred a nagy bujdosó,
A büszke sírboltban
Felpattan a koporsó
És ő kilép onnan...

Száll, száll hegyek-völgyek fölött
S ott terem hívei között,
Fehér hó van most e földön,
Csend van most e sziklás földön,
Melyet piros vér öntözött...

A sok hős is sorra fölkél
Hantjában és összesűgnak:
„Jó vezérünk, hát eljöttél
— Most már vége bánatunknak,
Nézd, a mit ki nem vívhattunk,
Meghozta az Isten fia,
Most, hogy téged honn láthatunk,
Örömlünknek semmi híja.”

És megszólal a nagy szellem:
„Jó híveim, repes szívem,
Hogy közéték eljöhettek,
... Beteljesült vágyam híven...

Most az Úrtól azt esdem ki,
Hogy a míg szent keze fonja
Népem szálát, — legyen neki
Mindig ily szép karácsonya.

Szól és száll a fejedelem
Vissza új nyugvóhelyére,
Öröm harsan az éjjelben,
Felbuzog a hősök vére...

Az örömmek szilaj hangját
Viszi tova a kósza szél,
Meg megrezdül belé Kárpát,
Havas szempilláin köny kél.

... És az a köny ott a fákon,
A mint hull, csak egyre mondja;
Szép karácsony, szép karácsony
— Ránk is volt Jézusnak gondja.

A bűnbánó ember története.

Ira: **Petrássevich Pál.**

A feltámadás nagy napját minden keresztény ember lelki emelkedettségben várja: a egyik emlékezéssel tekint vissza a multnak egy-egy húsvétjára, a másik vágyakozó reménnyel pillant a jobb jövőnek titokzatos homályába. Nem is csoda, hiszen a természetben is minden bizodalommal tölt el bennünket. A bársnyos fűvű rétnék tarka szőnyege, a virító fáknak ünneplő fehérje, a madarak tiszta csattogása életkedvet önt még a csüggedőbe is, mert az Élet ünnepe hirdeti. És hogyan tekintene a szebb jövőbe reménységgel az, a ki a férfikornak még csak küszöbén áll, a kinek még van várnivalója a jövőtől.

És Bérczy Pál mégsem tekintett bizodalommal,

het, meggyőződhetünk arról, hogy nem abban van a rendőrség hivatása, hogy mentől súlyosabb büntetésekkel éreztesse a reája ruházott hatalmat, hanem a büntetés célja pusztán a figyelmeztetés, intelem arra nézve, hogy a jogrend határait nem szabad átlépni. Ezen a téren igen nagyok a panaszok; a tisztí ügyészek feladatahoz fog tartozni a reájuk bízott kerületekben oly judikaturát inaugúrálni, mely a humánus ítélkezés intenciójának megfelel.

Dr. Horovitz Gyula.

JÓNÁS JÁNOS.

1848 — 1911.

Közéletünknek egyik leglelkesebb harczosa, legmelegebb szívű barátja, Jónás János koporsóját kísértük ki a halottak csendes hazájába jan. 4-ikén.

Született Kiskúnhalason 1848. nov. 4-ikén. Már kora ifjúságában, a mikor más ifjak, mint a lepke, szállnak virágról-virágra a gyönyörűség mézét szűcsölni, ő mint méh, a tanítás és tapasztalás mezején kereste az élet mézét. Tanult a könyvekből és az életből és idegenben az embereket tanulmányozta, hogy tanulmányait és tapasztalatait egykor a közjóra, édes hazánk s mindnyájunk üdvére fordíthassa.

Már kora gyermekségében érezte, hogy a ki tanítani akar, annak tudni kell magának is; jókorán tudta, hogy a bölcseségi teszi az embert képessé arra, hogy a tudományok magvát átértse és magában felolvaszsa.

Tanult és tudott is nagyon sokat.

Ismerte és tanulmányozta úgy a klasszikus nyelveket, mint a mai élő összes művelti nemzetek nyelvét. Éppen olyan gyönyörűséggel tanulmányozta az összes népek szentkönyveit, mint a mai modern világirodalom legremekesebb műveit. Valódi tudós, valódi bölcs volt. De nagyon távol állott a tudósoknak és bölcseseknek vélt emberek túlzásaitól, félszégeitől. Az ő bölcsesége odáig emelkedett, hogy a legvallásosabb is volt. Szívvel az isteni szeretetnek, eszével az alkotó bölcseségnek volt hű tököre.

Nagy tudománya páratlan szorgalommal, a leg-erősebb akarattal egyesült. Életének utolsó perczéig foglalkozott megszokott tevékenysége eszmekörében. Imáda a munkát. A halál is, úgyszólván, íróasztala mellől szólította el.

Ilyen nagy tudás és páratlan szorgalom nem is maradt elismerés nélkül. Már 23-éves korában tanári széket nyert a halasi gimnáziumban, s lesz hivatott mestere úgyszólván az összes reális tantárgyaknak. Innen 1876-ban Székesfehérvárra, 1878-ban Budapestre került. Trefort Ágost közközt. miniszter felismeri lángelméjét, széles tudását, keze mellé állítja, hogy felhasználhassa. Majd érdemeinek, munkásságának jutalmul a pozsonyi keresk. akadémia igazgatójává, az országos közoktatás-ügyi tanács rendes tagjává, a kereskedelmi és ipar-

iskolák szakfelügyelőjévé s a Ferencz József-rend lovagjává nevezetik ki. És mindig és mindenütt nagy tudományának sokoldalúságával, elméjének mélységeivel tűnik ki.

Hivatalos elfoglaltatása közben szakmunkákat ír, bölcsészeti műveket bírál, tudományos műveket fordít, hírlapokba dolgozik, egyházakat szervez, résztvesz a társadalmi és kulturális élet minden mozgalmában úgy is mint vezér, úgy is mint a legtekintélyesebb munkálkodó.

Majd nyugalomba vonul s városunkat választja lakóhelyül, hol egyszerre központja lesz társadalmi életünknek. Szellemi felsőbbbségével, meleg szívvel mindnyájunkra a legnagyobb hatással volt, mindannyiunkkal megszerettette magát, mert ő is mindenikünket szeretett. Oly örömet hallgattuk felolvasásait, vitatkozásait, előadásait, mert mindig vonzó és tanulságos volt, mindenkinek szívéhez megtalálta az igazság útját. Úgy játszott szívünkkel és eszünkkel, a mint akart és ő mindig csak jót akart.

Szerető családjának és mindnyájunknak szeretete és őszinte részvéte kísérte sírjába. Kedveseinek legyen az ő nemes, szép élete vigasztalás, nekünk pedig tanúság!

Jónás Jánost január 4-ikén d. u. 1/2 3-kor, a református egyház szertartása szerint kísérték örök nyugalomra az evangélikus templomból. A templomot teljesen megtöltötte a gyászoló közönség, melyben egész Eperjes társadalmi és vallásfelekezeti különbség nélkül képviselve volt. Városunk társadalmá, mely Jónás Jánosban rövid néhány esztendei, elvonult itt-tartózkodása alatt felismerte a nagy tudóst és a kiváló embert és ezért őt osztatlan tisztelettel vette körül, ennek a tiszteletnek és nagybecsülésnek ebből a szomorú alkalmából impozáns kifejezést adott. A ravatai felett Révész Kálmán kassai református főesperes mondott magaszárnyalású imát, míg a halotti-beszédeben Gönczy Gábor eperjesi református lelkész méltatta szívhezszóloán az elhunyt tudóst, az elköltözött embert. A sírnál, Gönczy Gábor imája után, a pozsonyi felső kereskedelmi iskola nevében dr. Klug Gyula tanár búcsúzott az intézet első igazgatójától. A temetésen a pozsonyi kereskedelmi iskolát Greiner Mihály, dr. Herzfeld Miksa, dr. Klug Gyula, Kürschák Endre és Márton Béla tanárok képviselték, míg a kassai felső kereskedelmi iskola nevében Dancsházy Gusztáv igazgató és Kerekes György tanár jelent meg. Képviseltette magát ezenkívül a pozsonyi «Testvériség» páholy és a kassai «Resurrexit» páholy, utóbbi 11-tagú küldöttséggel.

A ravatalt a koszorúk tömege teljesen elborította. A koszorúk között ott láttuk a család koszorúin kívül az eperjesi református egyház, az eperjesi Thököly Imre páholy, a pozsonyi Testvériség páholy, a kassai Resurrexit páholy, a pozsonyi felső kereskedelmi iskola tanári-kara, a pozsonyi felső kereskedelmi iskola ifjúsága, a budapesti Röser-féle felső kereskedelmi iskola, a Révai Nagy Lexikon szerkesztőse, dr. Schack Béla felső kereskedelmi iskolai főigazgató, Kürschák Endre és családja (Pozsony), dr. Kürschák József műegyetemi

nyilv. r. tanár (Budapest), Gönczy Gábor ref. lelkész, Mangesius Mária (Eperjes), Jónás Károly a Magyar Tudományos Akadémia gondnoka (Budapest), László Vilmos főorvos (Szentes), dr. Holénia Gyula (Eperjes), özv. Mittelmanné (Budapest), Zemplényi Széver és családja (Budapest), Szathmáry Dezső és családja (Koloszvár), Buró August (Pyritz), Baumann Mina (Berlin) koszorúit.

A részvétáviratoknak egész özöne jelezte a gyászoló családnak, hogy az ő vesztésük az egész országnak a vesztése. Táviratilag fejezték ki részvéteiket többek között: Berzeviczy Albert v. b. t. t. a Magyar Tud. Akadémia elnöke, dr. Bókay Árpád egyetemi tanár, a magyarországi szimbolikus nagypáholy nagymestere, dr. Horváth Ödön közg. bír., dr. Földes Béla egyetemi tanár, dr. Schack Béla, dr. Farkas Pál orsz. képviselő, Mártonffy Márton ny. iparoktatási főigazgató, orsz. képviselő, Havas Miksa a budapesti keresk. akadémia tanára, Kirchner Béla felső kereskedelmi iskolai főigazgató, Vig Albert iparoktatási főigazgató, dr. Hindy Attila ügyvéd, Magyar Endre a kolozsvári áll. fa- és fémipari szakiskola igazgatója, Beregszászy István s.-a.-újhehelyi tanfelügyelő, Hajnóczy József löcsei tanfelügyelő, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara, a budapesti kereskedelmi akadémia, az alsókubini, besztercebányai, késmárki felső kereskedelmi iskolák, a nagykarolyi, nyiregyházi, s.-a.-újhehelyi, ungvári kereskedelmi tanonciskolák, a Franklin-Társulat, a Révai Testvérek Irod. Részvénytársaság, a nagykarolyi Kereskedői Társulat.

A részvétáviratok közül kiemeljük a nagy orientalistának, Vámbéry Árminnak sorait, a ki Jónás János özvegyének a következőket írta: «Fogadja, kérem, saját magam és nóm legőszintébb részvétünk kifejezését. A boldogultnak korai halála hírért mély megilletődéssel vettem, ő legkedvesebb és legtehetségesebb tanítványaim közé tartozott, ritka becsületes ember volt, a ki ismerte, mind nagyra becsülte. Nyugodjék békében! Nagyságod régi tisztelője: Vámbéry Ármín.»

Egy óra Tisza István redakciójában.

Nem érdektelen kép az, a mikor egy államférfi, a kit egyformán becsülnék rajongó hívei és ádáz ellenfelei, máról holnapra újságróvá válik. Mi több újság-szerkesztővé.

Tisza István beletanult egy-kettőre ebbe is. Pedig mi más, ha ő válik publicistává, mint ha a sajtó névtelen hősei végzik ugyanezt a munkát. Tisza oly exponált egyéniség, hogy minden sora, minden mondata dupla beszámítás alá esik. Barátai is, ellenfelei is kettőzött figyelemmel bonczolják minden kijelentését. Jaj neki, ha a munka gyors futamában elvét egy jelzőt, melléje vág egy kifejezéstnek... Hány rést nyitna ezzel a félremagyarázásoknak, a támadásoknak!

Mikor Tisza, a MAGYAR FIGYELŐ-nek fő-szerkesztője, sajtó alá rendezi mondanivalóját, nem tollhoz nyúl, mint kollégái. Az ő tolla a gyorsíró. Fel s alá sétálva

vágyódással jövőjébe, pedig élete tavaszutóján álló fiatal ember volt, tele tehetséggel, munkaerővel. Ő nem óhajtott belepillantani abba az életbe, a mit még át kellett hatalmas tehetségével küzdenie, ő multjába tekintett vissza, — emlékei között járt tétován sokszor akkor is, a mikor a jelennek kellett élni, a mikor dolgoznia kellett. Most is azért jött haza a mezőről, mert nagyon elővette az emlékezés, pedig neki nem szabad emlékeznie semmire a multból, neki tanulnia kell, ha élni akar. De meg az idő is zimankósra fordult. Olyan is az az időjárás, mint az ember élete, kiszámíthatatlan; most is tavaszt hirdet, majd meg havat hoz esővel Szobájába lépett.

A kályhában már vígan pattogott a tűz, a szobában meleg áradt szét.

Csak most vette észre, hogy megfázott, mialatt a mezőn járt az emlékezésbe merülve. A fűtött szoba kellemesen érintette, jól esett neki a figyelem háziasszonya részéről — rég nem látott vendég —, egy gyenge mosoly ült arczára, olyan gyenge, mint az ő reményei. De csak egy pillanatra, a következő pillanatban még komorabb, olyan fagyos lett az, mint kün az a havas eső, a mely kegyetlenül paskolta a fák virágait. Elgondolta, hogy őt csak háziasszonya tünteti ki figyelmével, ő is csak akkor, ha pontosan fizeti lakáspénzét.

A kályhához támasztotta fejét. Oly jól esett az a kis meleg neki, a kit nem szeret senki. Felvonult előtte — mintegy varázslatos ütésre — ifjúkora. De nem úgy sorjában, hanem összevevésre. De megsem. Előbb jöttek életének sötét részletei. Most jöttek a fényesek. Egynél megittasult a gyönyörűségtől, lelke mohón szíta magába illatát ez emlékezésnek, a mely oly kimondhatatlan volt. Vegyüléke volt ez a földi és a képzeti,

a mennyei életnek. Ott látta maga előtt falujok kis templomát, a melyet a rügyező fák féltő gonddal öveztek, ott a népet és közepette a pap tiszteletet gerjesztő alakját, a kit a hajnalpírtól behintett zászlók lengtek körül. Édesatyja volt e pap, a kinek sírja felett kilenczedszer zöndül ki most a hant a közeledő feltámadás nagy ünnepén. De ott látta a szépséges Miriótát is harmatgyöngye természetével, mosolygó kék szemével, szabályos szép ajkaival, a melyekről mintha most is érezné a bódító szavak forróságát: Szeretlek. Most ismét egy más kép. Atyja jóságos, szigorú arcza. Ismét egy más hang. Fülébe zsongott az örökké szép ének: «Krisztus feltámadt». Együtt énekeltek kettesben édesatyjával a feltámadási ének előverseit. Édesatyja papnak szánta. Hát jóságos anyja! Mintha rámosolyogna reménykedő arczával, a melyből oly sok várakozás sugárzott. Ő is úgy gondolta, hogy fia pap lesz. Hány-szor mondta el fiának a szegény asszony szíve álmát, hogy fiát szeretné az oltárnál látni, a szószékéről hallani. És mindebből nem lett semmi, semmi. Talán azért szálltak, atyja meg jóságos anyja korai sírjokba, mert nem tudtak beletörődni gyermekük halátlanságába.

Nem akarták bevárni azt, hogy lássák gyermekük vergődését. Talán szüleinek sírjokból feljövő fájdalom az, a mi lelkére néha úgy nehezedik, mint az ólomlábú kőd az őszi tájra.

Igen, az ő lelke is ilyen, mint a letarolt föld — sivar, csak itt-ott a nyárnak egy-egy elfeledett virága, egy-egy kedves emlék, a melyre úgy hull nehéz könye, mint a telet váró földre az őszi eső.

Forró könyecsepp hullott a kezére. — Ejnye, talán már jó lenne komolyan tanulni és nem ábrándozni. De mikor ez az álom olyan szép, azután meg több tanulás is van benne egymagában, mint azokban a

száraz könyvekben összevéve. Ezekkel a gondolatokkal riadt fel álmodozásából.

Az asztalhoz ült és elkezdett olvasni, buzgón, oda-adással, mint soha azelőtt. Ösztökélte annak az ébren álmodott álomnak tanulsága, valami hang folyton a fülébe zsongta ezt: A mint szép Miriótád suttozó szavai eloszlottak, mint a kőd, a feltámadási ének hangjai előtt lelkedben, úgy enyészik el a földi boldogság délibábja a mennyei öröm örök derűje előtt. Légy már egyszer ember, engeszteld ki szüleid szellemét!

***

És ember lett belőle. Megszerezte a tanári oklevelet és, és — papnak ment.

Népe rajongott érte, de nem sokáig. Egy évre rá, hogy elfoglalta parochiáját, kivitték a virágos temetőbe. A mikor a göröngyök ráhullottak koporsójára, egy fájdalmas tekintetű nőre esett pillantásom. Mielőtt a sajátos érzésről, a melyet ez az élő fájdalom keltett bennem, számot adhattam volna magamnak, hozzám fordult, mintha régi ismerősök lennének és a sírra mutatva így szólt: «Látom, hogy ön igen jó barátja lehetett a boldogultnak. Választania kellett én közöttem és szülei áldása között. Hogy el nem vett, megbocsájtok neki, mert úgyis tudom, hogy szívében hordozott engem; de hogy itt hagyott, óh az kimondhatatlanul fáj nekem. Miért, miért tette ő ezt, hogy itt hagyott engem, a kit látása is boldogított!»

Némán állottam a megtört nő előtt, vigaszt keresve fájdalmára. Nyomott hangulatomból langyos tavaszi szellő térített magamhoz, a mely végiglebbent a temető fái között és megbölgögette a virágokat is, mintha azt akarta volna mondani annak a bánatos nőnek, hogy az a férfi, a ki ott lenn pihen, elment, hogy találkozék szüleinek kiengesztelt szellemével.

mondja tolba a MAGYAR FIGYELŐ cikkeit. Egy sereg adat, a melyeket vasszorgalommal gyűjtött, megadja a cikk reális alapjait. S ezeket az épületköveket fölépíti tiszta és világos logikájával, s körülfontja szónoki művészetének virágaival. Néhány séta a szoba szőnyegén s egymásután bontakoznak ki a cikk magas szépségei. A gyorsíró meglepetten néz föl rá olykor-olykor: az ő mechanikus munkáját is megállítja egy perczre e különleges tehetség ereje.

De ezzel Tisza, az új MAGYAR FIGYELŐ új főszerkesztője, még nem fejezte be egy-egy szám munkáját. Hisz mily szép volna, ha ezzel már meg is volna a lap! Most következik azonban a szerkesztő-munka kevésbé élvezetes része. Hozzák a nyomdából a cikkek kefelevonatait. Elsőrangú magyar publicisták, tudósok műveit. Tisza azzal a szeretettel veszi kezébe a hosszú korrektúra-íveket, a melyet minden igazi talentum iránt érez. Csak hogy az ő új feladata magasabbrangú: nemcsak elsőrangú cikkeket akar a MAGYAR FIGYELŐ számára, hanem elsősorban azt kívánja, hogy a lap minden közleménye annak a nagy alapgondolatnak legyen fényes kisugárzása, a melylyel a MAGYAR FIGYELŐ a mi kulturánkat szolgálja akarja. Egy nagy veszedelmet vaskézzel hárt el a laptól Tisza: azt, hogy semmi párt-politika oda be ne fészkelje magát. Hisz az új szerkesztőnek a célja az egész magyar értelmiség tömörítése. Mily kicsiny dolog volna ehhez képest politikailag taktizálni vagy pártcélokat követni. Tisza magasabbrangú szolgálatot tűzött a MAGYAR FIGYELŐ elé: minden igaz magyar emberé legyen ez a lap, s minden igaz magyar ember, tartozék bármily politikai párthoz: megnyugvással, sőt reménnyel és bizalommal írhasa alá mindazt, a mit a lap a nyilvánosság elé visz. Nehéz program, mert kulturprogram.

Ezért kell Tiszának a nyomdai korrektúrákkal éppúgy foglalkoznia, mintha ő maga írná az egész lapot.

Természetes, hogy e sokféle munkában hű támasza, munkájának megosztója nem kisebb ember, mint *Herczeg Ferencz*. Ő maga is elsőrangú képviselője a mi hazai kulturánknak. Vezér és napszámos egy személyben. A MAGYAR FIGYELŐ kéktapétás szobájában szövi a szálakat, a melyek az új revüt összekapcsolják szellemi életünk legkitűnőbb képviselőivel. És csodálatos: nemcsak Herczeg páratlan irodalmi tekintélye könnyíti meg neki ezt a munkát, hanem egy sokkal meglepőbb valami: összes jeleseink, mihelyest a tanácskozással és eszmecsere-k folyamán megismerkedtek azzal, hogy mit akar és mit fog megcsinálni a MAGYAR FIGYELŐ az ő havon kint kétszer megjelenő két füzetéi révén: rögtön a legnagyobb örömmel késznek mutatkoztak a legmunkásabb közreműködésre. Hisz minden magyar ember érzi, hogy szükség volt már egy igazán intelligens magyar revűre, a mely semmi politikai vagy irodalmi pártnak nem áll szolgálatában, hanem csak egyért küzd: a szerteszórt, széjjelforgácsolt magyar erők egyesítéseért.

Ilyenek a vezérek. Most következnek a redakció: a munkatársak serege. De már az eddig vázolt kép is eléggé bemutatja a metódust, s hogy a MAGYAR FIGYELŐ készül.

Készül és íveit ezerszámra ontja a gép. Most, hogy szertemennek e formás két füzetek az egész országban: legálábbkóstoló gyanánt bemutatunk olvasóinknak az első szám cikkei közül egyet: *Herczeg Ferencz*-ét.

Jelszavak.*

Irta: *Herczeg Ferencz*.

Arról van szó, hogy Magyarországon ma kétféle, egymással diametrálisan ellentétes társadalmpolitikai eszmearamlat kezd kialakulni. A titkos elemi erők, a melyek az áramlatokat hajtják, bizonyára régóta itt lappanganak már a közélet fölszíne alatt, keresztül-kasul vonulnak a társadalom különböző rétegein, rést találnak a politikai pártok között levő válaszfalakon is és új irányba terelik közügyekkel foglalkozó emberek gondolkodását.

Ezek az egyesítő és szétválasztó erők némi külsőséges hasonlóságot mutatnak olyan áramlatokkal, melyek már régebben nyugtalanították az országot. Ha szabad

* A MAGYAR FIGYELŐ 1. számából.

efféle jelenségeket a kényelmes megfigyelés kedvéért erős nagyítóüveg alá vetnünk és egyes szembeszókó színhatásait után elneveznünk, akkor azt mondhatnók, hogy Magyarországon megint egyszer szembe került Európa a Balkánnal, a szó kulturális értelmében vett nyugat a kelettel. Az olvasó, ha akarja, gondolhat Szent László csatájára a kúnokkal, de gondolhat történelmünk száz más epizódjára is.

A nyugati túlkultiváltság és a keleti kulturtalanság közös jellemvonása a nemzeti önbecsülés hiánya. A mi azonban nyugaton betegség, az keleten sznobság; a nyugat, midőn kiabrandul önmagából, kiabrandul az emberiségéből. Ez tragikus. A kelet azonban csak önmagát veti meg, midőn a nyugat betegségeért odaadja saját egészségét. Ez utálatos. A Balkán, ha egyszer megismerte Európát, cserbenhagyja önmagát és a nyugati műveltség kellemetlen parazitájává lesz. Európai emberek szájából, még ha kimondottan dekadensek is, sohasem hallani nemzeti hagyományaink és kulturájuknak oly kicsinyítő kritikáját, mint robusztus oroszok, nagyétvágyú levantinusok és pirospozsgás magyarok szájából. A keleti bojár legfőbb büszkesége, ha véletlenül párisi járdataposónak nézik, a balkáni intellektuel pedig berlini homoszexuális kávéházakban látja az eljövendő kultura templomát. A külföld féktelen túlbecsüléséből következik, hogy a keleti ember a maga hazáját állandóan külföldi szemmel nézi és abból csak annyit fogad el a valóságban existálóknak, a mennyiről tudomással bír az a kávéház, melyet ő Európának nevez. Pedig hát a nemzetek, a kicsinyek éppúgy, mint a nagyok, nem valamely nemzetközi páholyközönség kedvéért élnek és ágálnak, hanem a maguk történelmi küldetését teljesítik, akár írják róluk a külföldi sajtó-írók, akár nem.

Ennyit az európaiakról és a balkániakról, a Balkánt természetesen mindig a szó kulturális értelmében véve. Az «ellentétes táborok» erőviszonyainak megítélését egyelőre lehetlenné teszi a kód, mondhatni keleti kód, a mely eltakarja körvonalait. Nálunk elvi téren különben is furcsa zűrzavar uralkodik. Az elv ma még inkább csak jelszó, külső ornemens, olykor divatcikk, a szellemi fényűzés egy neme, a mely nem nőtt ki az emberek meggyőződéséből és nem is bocsátja le gyökereit a lelkükbe. Az elv, ha nem nyer kemény keretet valamely partszervezetben, nem jár felelősséggel és nem kötelez semmire. Így magyarázható meg, hogy emberek, a kik tegnap még a nemzeti demagógia vérengző janicsárjai voltak, ma már elavult babonaként mosolyognak meg a *nacionálista hobortot*. És hogy polgáremberek, kiknek egész pozíciójuk a magánvagyon intézményének sérthetlenségére van fölépítve, fekete reakciót látnak minden nyilatkozatban vagy intézkedésben, mely a magánvagyon intézményének védelmét szolgálja. A szociálizmussal kacérkodó és játszó mágus vagy plutokrata, a ki a kapitalista rendnek («a munkaerő kizsárolásának!») köszönheti gazdagságát, továbbá a tudós tanár, a ki mindent összebarácsol, a mit az állam külső dísz és anyagi előnyök dolgában nyújthat és a ki hivatalos állásából lenézi és támadja az államot, ők a kormányzsubvenció után járó forradalommal együtt a magyar Balkán tragikomikus különlegességei.

Ez a szándékosan terjesztett kód ma még elhomályosítja sok jóhiszemű ember szemét is. A jövő egyik feladata lesz, hogy tisztázza a fogalmakat és hogy a nevével nevezzen minden gyermeket. Ha ez megtörtént, akkor alkalmasint ki fog tűnni, hogy ennek az országnak ugyan nagyon sok a baja, azok a betegségek azonban, a melyekről ezúttal szó volt, nem a magyar nép, hanem egyetlenegy, különböző társadalmi rétegekből, felekezetekből és pártokból összeverődött csoport betegségei.

A gondolatok fufangosabbak, mint a rabló kúnok, ők annak a régióknak a nemzeti viseletét öltik magukra, a hol éppen portyáznak és azért az egyenruhájuk nem is bizonyít semmit, legfőleg csak az izlésüket és az őszinteségüket jellemzi. Mindenesetre jó lesz, ha emlékkünkbe idézzük, hogy mit ért a világ a szó átvitt értelmében Európa és Balkán alatt és ha azután ki-

hámozzuk a katonákat egyenruhájukból és futólagos etnografiai szemle alá vesszük őket.

Nyugati Európát, a fehér fajok világhatalmának principiumát, ma elsősorban az északi germánok képviselik. Az angolok, a németek. Az európai elv leghatalmasabb gyarmatai az amerikai Unió és Japán. E népeké a siker, a hatalom, azaz a jövő. Ha a távolból mint szerves egységeket szemléljük őket, közös jellemvonásokat találunk rajtuk: vallásosság, a történelmi mult tisztelete, erős nemzeti érzés, erkölcsi fegyelmetség. E tulajdonságaikról úgy ítéltet az ember, a hogyan akar, annyi mégis bizonyos, hogy elválaszthatatlan fölteleli világtörténelmi sikereiknek és így fontos alkotó-elemei annak, a mit nyugati kulturának, röviden Európának szokás nevezni.

Ha tehát Magyarországon — megengedem, hogy önkényesen és a meglévő viszonyokat eltúlozva — Európát szembeállítom a Balkánnal, akkor a magyar Európa alatt nem érthetek egyebet, mint a nemzeti egyesítés principiumát, Balkán alatt pedig ennek az elvnek bármiféle formában való tagadását és támadását, tehát a bomlást kell értenem.

A keleti géniusz, a mely nemrégóta szabadult föl évszázados szellemi rabságából, hajlandóságot mutat arra, hogy békóival együtt lerázza mindazokat a köteleket, a melyek az egyén szabad mozgását korlátozzák. Ezért azt lehetne mondani, hogy a nyugat a nemzetét tömörült egyéniségek, a kelet pedig az egyéniségekre bomlott nemzetek világa.

A szó földrajzi értelmében vett kelet és nyugat kulturális viszonyhatásainak megítélése közben figyelemmel kell kísérnünk néhány különös jelenséget. Régi közhely, hogy a virágzással együtt jár a hervadás. Az érvényesülés tetőfokára jutott európai nemzetek művelődési feleslege rothadásba megy át. A rothadás tipikus szimptomája, midőn a sejt önálló életet kezd az egész organizmus rovására. Az atom lázadása a test ellen, az egyéné a nemzeti szervezet ellen: ez a dekadencia. A világpolgárság, a mely megtagadja, vagy csak bizonyos föltelekek mellett fogadja el a nemzet fogalmát, az amoralitás, mely azt hiszi magáról, hogy fölötté áll a jó és rossz fogalmának, a tehetség, mely elszakadt vitorlarongyként libeg a szenvedélyek viharában, ezek, ha egyébként kiváló emberei intellektus megnyilatkozásai is, a degeneráltság jelenségei. A nyugati társadalmak dekadenciája tulajdonképpen az egyén dezertálása a polgárosodás fegyelmétől, visszatérése az ős-keleti anarchiába.

A keleti és félkeleti népek, a melyek kulturimportjukat Nyugat-európából rendelik meg, hiányos önkritikájukkal és a fegyelmetségre valló mostani hajlandóságukkal, mohón vetik magukat az európai dekadencia termékeire. A rothadás zuga az a hely, a hol a keleti parvenü és a nyugati dekadens, a komitácsi és az apache, két távoli világ rokonlelkű Uebermenschei, összetalálkozhatnak. A kelet a nyugaton is megtalálja önmagát, hazahurcolván a kultura műhelyéből a kulturátlanságot. Ő becsapja önmagát, midőn a nemzeti érzést, a vallásosságot és a tiszta erkölcsöt gondosan ápoló nyugati beteges hulladékait, a nemzetköziséget, a hitlenséget és a pornografiát Európa kincseinek nevezi.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör ezidei hangversenyei — részben az evang. Nőegylet teaestélye, részben pedig hamvazószerda miatt — a következő napokon lesznek megtartva:

1910. évi január 18-ikán (rendezi: Becht József),
 « « « 25-ikén (« Káldi Soma),
 « « február 15-ikén (« Vöröss Sándor),
 « « « 28-ikán (« Matherny Gusztáv).

— A kisszebeni Széchenyi-kör szilveszteri, műkedvelői előadással egybekötött mulatságát — tekintettel a közbejött akadályokra —, január 14-ikére halasztotta.

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz. ≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban. □□□

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelenben. □□□

Virító Cyklamén, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondalal készíttve s csomagolva.

☞ Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. □□ Sürgőnyezim: Uhl, Kassa, □□ Telefon (Interurban) 202.

Újévi üdvözetek megváltása.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet javára kibocsátott aláírási-ívek közül eddig — az alul kitett határnapig — a következők érkeztek vissza:

A 26. sz. íven: Egerer Ferencz 2 kor., Kovaliczky Gergely 1 kor., Passuth Ferencz 1 kor., dr. Weisz Jakab 1 kor., Bodon Miksa 1 kor.; *összesen 6 kor.*

Az 59. sz. íven: Gazd. Keresk. és Iparbank Bártfa, 2 kor.

Pénztáros íven: dr. Baán Achill 2 kor., Draskóczy Lajos 2 kor., dr. Balpataky Imre 5 kor., dr. Rosenberg Mór 2 kor.; *összesen 11 kor.*

Midőn ezeket a kegyes adományokat ezennel hivatalosan nyugtázzuk, fogadják a nemesszívű adakozók a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet legőszintébb hálál köszönetét, — nemkülönben legbensőbb szerencsekívánatait az új esztendőre!

Eperjes, 1910. évi január hó 7-ikén.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében:

Kösch Árpádné s. k.,
titkár.
Kösch Árpád s. k.,
penztáros.
Faragó József s. k.,
titkár.

HIREK.

— **Háromkirály napja.** Háromkirály napján üli nevenapját megyénk osztatlan szeretetben álló főispánja, **Semsey Boldizsár.** Ötödik névnap, melyet mint főispán ünnepe s évek multával a tisztelet, a szeretet, a nagyrabecsülés, melylyel megyénk közönsége a főispánt körülveszi, mind fokozottabb, az ünneplés mind melegebb, a jókivárat mind forróbb. Nemes szíve, mely nem ismer ellenséget, lekötelező modora, melylyel mindenkit lebilincsel, egyszerűsége, melylyel a nép fiát is felbátorítja, hogy szívéit kitarja előtte, mind oly tulajdonságok, melyek a szeretetnek, a tiszteletnek ezen fokozódását megindokolják. Mint minden évben, ez alkalommal is felkeresték a tisztikarok vezetőikkel, s társadalmunk legelőkelőbbjei is, de mintha az üdvözlő-beszédek több melegséget árasztottak volna, mintha a kézszorításokban több barátságot, s ha lehet, még jobb kívánságot árultak volna el, mintha nemes alakján pihenő szemek több melegt sugároztak volna ki... Szóval melegség... a jóleső **baráti** melegség vette ma körül főispánunkat, a ki maga is bizonynyal érezte azt, mert lehetetlen volt nem éreznie... S ennyi melegség hatása alatt lehet a szokásos névnap referádára szorítokozni? Nem... Szép, verőfényes meleg idő volt nemcsak kint a természetben, de bent az ősi székházban is...

— **A Sárosvármegyei Nőegylet** igazgatóválasztmánya az egylet vezetésében fáradtságot nem ismerő elnökője, **Kösch Árpádné** elnökletével jan. 6-ikán d. u. 3 órakor tartotta ülését az «Erzsébet»-árvaház tanácstermében, melyen **Faragó József**, az egylet lelkes titkára jelentést tett az árvaház újjászervezéséről. Jelentésének előterjesztése előtt szép szavakkal emlékezett meg közéletünknek e napokban elhunyt jeleséről, Jónás Jánosról, a ki az Eperjesi Pártfogó-Egylet szervezésével s odaadó, támogató munkásságával hasonló emberbaráti célt szolgált. A Nőegylet a kiváló egyén korai elhunyt felett érzett részvéteinek jeléül az emléket jegyzőkönyvileg örökíti meg. — A titkári jelentés részletesen ismerteti az árvaház újjászervezésének munkáját, melyből a mindenkor előljáró, ügybuzgó, nemesszívű elnökő, **Kösch Árpádné** s hű társa, **Faragó József** titkár mellett az igazgatóválasztmánynak két tagja, dr. Mikler Károlyné és Bielek Lászlóné vette ki különösen a maga részét. Erdemeiket a választmány jegyzőkönyvileg örökíti meg. Hasonló elismerésben részesült az árvák gondnokője, **Szecska Gizella**, a kinek odaadó, példás vezetése mellett az «Erzsébet»-árvaház — bátran mondhatjuk —

hasonló intézmények közt az ország első jótékonyági intézményévé lett.

Az intézetben jelenleg 21, 12 éven felüli árva-leány nyer elhelyezést, a kik a házvezetésben, varrásban, betegápolásban nyernek kiképzést. Az elnökő szives engedélyével alkalmunk volt megtekinteni a munka-, a háló-, az ebédlő-termetet s jóleső érzéssel jegyezhetjük fel, hogy mindenütt a legnagyobb rend, tisztaság uralkodik. A lehető leggondosabb vezetés fényes bizonyítékai. A munkateremben négy kötő- s négy varrógépen dolgoznak a növendékek. A Kassai Gyermekmenhely vezetősége itt varratja az intézet szükséges ruhaneműjét; ez természetesen még nem foglalkoztathatja eléggé a növendékeket s éppen azért az elnökő felkérte az igazgatóválasztmány tagjait, hogy mozgalmat indítsanak a társadalomban, hogy az árvaház növendékeit munkával lássa el, a kiknek ezáltal kereseti forrást nyújt.

Az igazgatóválasztmány mai ülésében foglalkozott a szokásos farsangi jótékonycélú bál megrendezésével, s az elnökő indítványára elhatározta, hogy febr. 18-ikán jelmezes álarcos bált rendez. Jelmez: egyszerű hóköpeny. A hóköpeny az árvaházban megvarratható. — Kétséget nem szenved, hogy a Nőegylet ezen bálja is oly gazdag lesz erkölcsiekben is anyagiakban egyaránt, mint azt ezen emberbaráti eszme, melynek harczeit munkálkodásuk közepette volt ma alkalmunk csodálni, meg is érdemli.

Végül őszinte hálánkat fejezzük ki az egylet kiváló vezetőségével szemben, hogy alkalmat adott nekünk bepillantani nemes munkássága műhelyébe s csodálni e munkássága fényes eredményét, a minek egyébként a helyi sajtó nevében dr. **Dessewffy István**, a NAŠA ZASTAVA főszerkesztője is kifejezést adott a vál. előtt.

— **Az új tanfelügyelő.** A távozó dr. Tergina Gyula kir. tanácsos, tanfelügyelő helyébe a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter bártfai **Szabó Elemér** helyezte át Fogarásból, a mint azt mult számunkban már közöltük. Az új tanfelügyelő január 4-ikén vette át hivatalát elődjétől. Január 5-ikén Fogarásra utazott, a honnan a jövő hét folyamán fog visszaérkezni, hogy végleg átvegye hivatala vezetését.

— **Katonai kinevezések.** A kassai 9-ik honvédegyalozred eperjesi zászlóaljánál az elmult évben önkéntesi szolgálatot teljesített egyes önkéntesek közül **Bucegh Kálmán** és **Dede Lajos** tartalékos honvéd-hadapródjelöltek január elsei ranggal tartalékos hadapródkká nevezettek ki.

— **Jubileum.** **Batori János**, a kassa-oderbergi vasút eperjesi osztálymérnökségénél beosztott pályafelügyelő f. hó 4-ikén töltötte be 25-éves szolgálatát. Kartársai ez alkalommal egy ezüst-serleget adtak át a jubilánsnak, a kit **Dancz Ferencz** pályafelügyelő kartársai nevében melegen üdvözölt. Az ünnepelet megjelent kartársait vendégszerető házában gazdagon megvendégelte.

— **Dr. Réz Mihály** akadémiai székfoglaló-beszédét jan. 18-ikán fogja a Tudományos Akadémián elmondani.

— **Eljegyzés.** **Legányi Dezső**, a felsőlövői főgimnázium jelenlegi, a helybeli Kollégium volt gyakorló tanára, a mult napokban jegyezte el **Serényi Antal** kassa-oderbergi vasúti főellenőr és neje **Grieger Mária** tájos leányát, **Böszikét**.

— **Baráti kör.** A két évtized óta fennálló, egykoron **Kraysell Kálmán** elnökle alatt állott eperjesi baráti kör, mely ezidén is 10 szegény családot segélyezett, január 4-ikén tartotta zártkörű helyiségében szokásos évi közgyűlést, mely alkalommal elnöknek ismét **Molitoriss István**, alelnöknek **Thróv Gyula**, jegyzőnek **Liptai Lajos** és pénztárosnak **Raab János** választott. Egyik vadásztagja nyúlvacsorát is rendezett, a melyre több vendég is volt hivatalos. Az összetartozás s a kölcsönös megbecsülés érzetének ápolására több lelkes felköszöntő hangzott el.

— **Köszeghy Ádám temetése.** Köszeghy Ádámot, a felsővízközi járás főszolgabíróját január 2-ikán délután 3 órakor temették a róm. kath. egyház szertartása szerint az eperjesi róm. kath. sírkert

kápolnájából. A temetésen megjelent megyénk társadalmanak nagyrésze. A megye tisztikara, élén a főispánnal és alispánnal, testületileg vett részt a temetésen. — A korán elhunyt főszolgabíró holttestét tisztársai vitték a sír széléig, a felsővízközi főszolgabírói hivatal a maga nevében külön koszorút helyezett a boldogult koporsójára.

— **A „Felvidéki Ujság”** f. hó 3-ikán megjelent számában olvassuk az alábbi szellemeskedést: „**Boldi bácsi** paczifikál. Ez a szállóige Sárosvármegyében. Igen szépen paczifikált az utolsó megyegyűlésen: a közigazgatási bizottságból kibuktatta a főesperest, az állandó választmányból kibuktatta a szinyei plébánost, **Baán Achill** dr. népszövetségi ügyésztől pedig megvonta az eperjesvárosi tb. főügyési címet. Úgy halljuk, hogy mindhárom paczifikált egyén búskomorságba esett és **Baán Achill** ügyvédi irodája — annál jobban fog fellendülni.”

Boldi bácsira nagyon, rendkívül hízelgő lehet ezen szellemes hírecske, a mely a törvényhatósági közgyűlés megszemélyesítőjét látja benne, mindamellett kénytelenek vagyunk laptársunk figyelmét felhívni a közigazgatási bizottságról szóló 1876: VI. t.-cz. 767. §-ára, a mely kimondja, hogy azon közigazgatási bizottsági tag, «*a ki egy féléven át egy ülésben sem jelent meg és elmaradását minden alkalommal kellően nem igazolta, elveszti bizottsági tagságát és a legközelebbi választásnál újra nem választható*». Ezért nem volt megválasztható a főesperes, a kinek helyébe a katolikus klérus ugyancsak egy kiváló tagja: a héthársi prépost lépett.

A szinyei plébános kibukott ugyan az állandó választmányból, de a párt érdekei nem maradtak képviselő nélkül. A helybeli prépost egyénisége, azt hisszük, elég garancia arra még laptársunknak is.

A mi végül dr. **Baán Achill** eperjesvárosi tb. főügyési címét illeti, erre is csak az a megjegyzésünk, hogy azt a törvényhatóság törvényességi okból kénytelen volt megsemmisíteni, s ha laptársunk kissé jobban érdeklődött volna ez ügy iránt, nem láthatott volna benne semmi politikai célzatosságot, mert hiszen a néppártnak a közgyűlésen jelenvolt képviselői is elismerték azt, hogy a cím adományozása a város részéről törvénybeütköző volt.

— **A fehér zászló.** A fővárosi lapokat, ránk sárosiakra nézve rendkívül hízelgő hír járta be. Rövid, néhány soros hír. A vármegyei árvaszék restanczia nélkül lépett át az 1911. évbe. Még a decz. hó 31-ikén beérkezett ügydarabok is elintézését nyertek ugyanazon napon. Igénytelennek látszó hír, de annál ritkább, sőt az idén egyedülálló. Legalább hasonló esetről nem számoltak be a lapok.

— **Rokkantbál.** A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egyesületének eperjesi fiókja a mai napon tartja meg szokásos, jótékonycélú, téli táncmulatságát a városi Vigadó összes termeiben. Mint már ismeretes, a táncmulatság igen érdekesnek mutatkozó szépségversenyyel lesz egybekötve. Mint minden évben, úgy a mai estén is remélhetőleg zsúfolásig lesznek megteleve a Vigadó tündöklő fényárban úszó, hatalmas termei, a mely már annál is kívánatosabb, miután ezen egyesület kiváló tevékenységével már kiérdemelte azt, hogy nemes irányú, jótékonycélú törekvéseiben necsak szóval, de tettel s a bálon való tömeges részvételünkkel is támogassuk. A zenét az eperjesi cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara és **Gönczi Elek** nemzeti zenekara fogja szolgálatni.

— **Az Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaság** január 28-ikán, a Vigadó nagytermében jótékonycélú táncmulatságot rendez. A táncmulatság sikerét biztosítottnak látjuk, mert már most is nagy érdeklődés mutatkozik mindenfelé.

— **Az Evang. Nőegylet** választmánya febr. 1-jén nagyszabású teaestély rendezését határozta el, melyre az előkészületek serényen folynak az elnökség vezetése mellett. A férfi-rendezők bizottság e napokban lesz e tisztség elvállalására felkérve.

— **«Bál az északi sarkon.»** Az ideai farsangnak messzire elhangzó szencziója lesz a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* által tervekbe vett északsarki bál. Miért? Mert a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet meghívására *Cook* és *Peary* városunkba érkeznek, hogy ismét fölvegyék a küzdelmet az északi sarkért. És egyedül jönnek? Dehogy! Kisérőjükben nagy számmal lesznek képviselve — szűkebb családtagjaikon kívül — bájos eszkimóhölgyek és eszkimók. Mérvőzések erős lesz! Ki tudja, mily küzdelmek árán kell elérniök az északi sarkot, s a nagy jégmezők, erős hóeső és jegesmedvék nem fogják-e újból lehetlenné tenni nehéz vállalkozásukat. Világtörténelmi eseményeknek nézünk elébe és mindennek Eperjes lesz a színhelye. E ritka vendégek illő fogadtatására, a melyre bizonyára sok előkelő idegen fog városunkba önzően, felkéri a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet Eperjes város és Sárosvármegye egész társadalmát, hogy e küzdelemnél — február 18-ikán este, a városi Vigadó nagytermében — mentől számosabban jelenjenek meg, hogy jótékony szívük melegevel megtörve a jég merevségét, megkönnyítsék vállalkozásukat, annál is inkább, mert magas vendégeink e mérvőzés egész jövedelmét a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet árváinak szánják.

— **A felvidéki megyék Rákóczi-bálja.** Az ideai farsangnak kétségtelenül legimpozánsabb és legelőkelőbb mulatsága, a felvidéki megyék Rákóczi-bálja, mely iránt országsszerte óriási érdeklődés mutatkozik, halasztást szenved. Gróf Batthyány Lajosné és gróf Zichy Jakabné interveniáltak a rendezőbizottságnál, hogy halasszák el a kassai bált, minthogy a febr. 11-ikén Budapesten megtartandó Izabella-bál rendezőségében nagy számmal vannak olyanok, a kik a kassai multság rendezőbizottságában is helyet foglalnak. S nemcsak a fővédnökök, védnökök és rendezők, a kiknek soraiban legkiválóbb politikusainkat, arisztokratáinkat láthatjuk, hanem a bál közönsége is jórészt kétfelé volna kénytelen menni és ez mindkét multság erkölcsi sikerén sokat rontana. A rendezőbizottság méltányolta e kívánságot és elhatározta, hogy a felvidéki megyék Rákóczi-bálját 1911. február 25-ikére halasztja.

— **Hudák György 1848/49-iki hővéd részére** küldött: özv. Podhorányi Bálintné 1 kor.-t és Ignótus Bártfáról 5 kor.-t; a mit ezennel nyugtázunk.

— **Különféle friss halak** előjegyzésre minden csütörtökön és pénteken kaphatók Kun Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében Fő-utca 71. sz.

— **Kézimunkakiállítás Kis-szebenben.** A kisszebeni izr. Jótékony Nőegylet jan. 25., 26., 27-ikén a kisszebeni Széchenyi-kör termében, jótékony célra egy művészies kivitelű kézimunkát állított ki. A kiállított tárgy brüsszeli kézimunka, 1200 kor. értékben. A tiszta jövedelem 150 kor. volt, mely hivatva lesz három szegény zsidó-csaiád könyeit enyhíteni. Köszöntjük őket.

— **Szilveszteri jogászkabaré.** Az Eperjesi Jogász-Vívóegylet igen sikerült szilveszteri kabarét rendezett a Vigadó nagytermében. A kabaré-előadást az «Ajánlott levél» című egyfelvonásos vígjátékkal kezdték. A darabb szereplői Hódinka Loncsi, Szántó Margit, Maixner Emil és Bánóczy Ferenc voltak, a kik élvezetes előadást nyújtottak. Utána Demeter Alinkát hallottuk zongorázni, igen magas technikával, majd Komáromy Ottó hegedűjátékát csodálhattuk, a kit Moskovics Béla kísért. Utána Voloszinovics Zoltán szárnykürtön fútt szólót. Ezt követte Berzeviczy Eszti ke fellépte, a ki «A liftben» című monológot adta elő nagy sikerrel. Kribel Eta és Aladár sok tapsot arattak dialógjukkal. Spányi Arthur Hübschmann Malvin zongorakíséréte mellett bohókás kuplékat énekelt. A közönség a temperamentumos fiatal kuplénekest ismételtén kitapsolta, úgy, hogy kénytelen volt sok ráadást is adni a követelő közönségnek. A conférencier nehéz szerepét Elsász Sándor vállalta, s örömmel regisztráljuk, hogy vállalkozása oly sikeres volt, hogy a legkényesebb igényűeket is kielégíthette. A közönség közbeszólásai nem zavarták meg, s rögtön készen volt a válaszzal s ugyan csak fizetett. A sikerült kabaré-előadást tánc követte.

— **Sakkverseny.** Említést tettünk már, hogy az «Eperjesi Sakkör» az elmúlt évben is sakkversenyt rendezett tagjai körében. A verseny befejezést nyert. Résztvettek tizenegyen, kik között Klein Béla lett az első s így az 1910. évre a sakkbajnoki cím tulajdonosa. Utána következtek sorrendben Turcsányi László és dr. Weiszer Emil, a kiket úgynevezett mesteri oklevéllel tüntetett ki a Kör. Egyébiránt a versenyzők mindegyike értékes és csinos tárgydíjban részesült. A verseny iránt a közönség érdeklődése ezidén is

rokonszenvesen megnyilatkozott s remélhető, hogy az ezen nemes, ideális szórakozás iránt a jövőben még fokozódni is fog.

— **A «Vasárnapi Ujság»** január 8-iki száma érdekes képeket közöl a brádi aranybányákról, melyeknek nagyságát közönségünk alig ismeri, Bartók Lajos síremlékéről, kínai sírokról (Pásztor Árpád világhírűjén fölvet fényképei), egy pompás sorozatot Hopp Ferenc híres exotikus gyűjteményéről, az Erzsébetkirályné-emlékről, délamerikai indiánokról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Krúdy Gyula elbeszélése, Lampert Géza verse, Zoltán Vilmos műfordításai Longfellowból, báró Babarczyné Jóna Jolán útirajza Argentínából, Herman Ottóné cikke stb. Egyéb közlemények: báró Kaas Ivor arcképe, nekrológja és temetésének képe, tárczacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakk-játék stb. — **A VASÁRNAPI UJSÁG** előfizetési ára negyedévre 5 kor., a Világkróniká-val együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

— **Szilveszteri multság Kis-szebenben.** Szépen búcsúztatta a kisszebeni közönség az évet egy jól sikerült estély és bál keretében. Már 9 órára járt az idő, midőn a terem pazar öltözékekkel, kissé ideges és türelmetlen közönséggel telt meg, hogy végignézze az igen változatosan összeállított műsort, a melyre az élvezetek kissé túlzott adagát mérte az estély és bál jókedvű, bőkezű rendezősége. Az estély keretében színre került egy ügyes színpadí apróság: «A zsarnok bukása». A szereplő személyekről csak a dicséret és elismerés hangján szólhatunk. Schön Alice az anyóst igazi, érett fellogással adta, Rosenberg Irma a fiatal asszonyt ügyes alakítással, kedves modorban kreálta, míg partnere, dr. Goldberger Lajos, a flegmatikus férj szerepében pompásan állotta meg helyét. Kaczagással, felderítve vonult be a közönség a buffetbe, hol Spiegel Ervin úrh. kezét fogott a kisszebeni hölgykoszorúval, és élvezetessé, vonzóvá tette a lukullusi asztalokat, a melyek fényesek voltak a maga nemében. A szépek szolgáltak ki, ők kínáltak és a rogyásig ettünk volna, ha a türelmetlen rendező nem csengeti be a közönséget a terembe, hol a szereplő személyek három ügyes ponttal kedveskedtek. Dr. Sperling Károlyné úrnő, cimbalom kísérete mellett, magyar dalokat énekelt csengő hangon és sok kifejezéssel. Énekét és játékát taps fogadta, a melynek icsillapítáival Vassky Aranka és Altman Elek Gabányi Árpád «Hypnotizmus»-át adták elő eszményien tökéletes értelmezésben. Váradi Aladár kabaré-számai igen tetszettek, és valóban ez volt az est legfelderítőbb, legkacagatóbb része. Minden énekszám után a taps-orkán elemi erővel tört ki. Az estély után pattogó, talp alá való csárdás jött és a legkitünőbb hangulatban igazán a kivilágos kivirradtig táncoltunk, táncolva búcsúztunk az évtől.

— **Nyilvános köszönet.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet-árvaháza»-nak karácsonyfa-ünnepéhez számosak voltak kegyesek adományokkal hozzájárulni. *Pénzübeli adományok* a következők érkeztek: dr. Horváth Ödön 30 kor., dr. Propper Adolfné 5 kor., özv. Rittingerné 2 kor., özv. Lakner Árpádné 6 kor., Mikler Károlyné 10 kor., Kósch Árpádné 10 kor., Ridarcsik Gáborné 10 kor., Kassay István 3 kor., Putschalkó Marianne 2 kor., Jakobei Dezső 2 kor., Balpataky Imréné 4 kor., özv. Zelenka Pálné 10 kor., Tauth Viktor 2 kor., Szlávik Mátyásné 2 kor. Ruhaneműeket, élelmiszereket s egyéb ajándékokat küldöttek a következők: Nagysárosi Múmalom 1 zsák lisztet, Fried Simon, Vilecz Jánosné, Bielek Lászlóné, Grieger József, Gubcsó Gyuláné, Kakász Irma, Máriaágy Béláné, Csatary Ágostné, Kun Sándor. Fogadják a nemesszívű adakozók és mindazon úrhölgyek, kik a karácsonyfa díszítése körül voltak szivesek segídekezni, az egylet leghálásabb köszönetét. Eperjes, 1911. január 8. *Asz elnökség.*

— **Mi történt a hegyikertekben?** Csircs András asztalossegéd Simko Béla és Gáll István kőműves- és József szobafestősegédekét följelentette, hogy decz. 27-ikén éjjel, a mikor kedvesétől hazafelé tartott, a Kálvária alatt fekvő Hufnagel-féle kert mellett, a hol egy bokorban elrejtőztek, útját állották s minden bevezetés nélkül földreperették, zsebeit fölkuatták, pénzt, revolverét elvették s elmenekültek.

— **Elvesztette** barna bőrpénztárczáját 12 koronával Reismann Matild cseléd. A megtalálót kéri, hogy a pénzt, a mely nem az övé volt, hozza a rendőrségre. — Dija Pál daróczi gazdálkodó decz. 28-ikán a városban több eredeti szerződést és nagyobb összegről szóló nyugtát vesztett el. A megtalálót, ha a reá nézve értéketlen ezen okmányokat a rendőrségen beszolgáltatja, jutalomban részesül.

Gyógyintézet!

Fennáll 1892 óta.

Főorvos: Dr. JUTASSY JÓZSEF,
bőrgyógyász, egészségügy-tanár, az orvosi kozmetika legelső és legrégibb szakorvosa.

Sikereink titka, hogy tudományos alapon működünk.

Szépségrontó bőrbajokat gyorsan és biztosan meggyógyítunk.

Elváltozott arcokat, eltorzult orrokat csinosra formázunk.

Szépítőszereink házilag készülnek és ártalmatlanok.

Szépítő-készleteink mindazon szereket tartalmaznak, melyek az illető szépség hibák ellen valók; ezek:

Bőrápoló-készlet

szeri a természetől szép, tiszta, normális arc és kéz bőrét konzerválják, üdítik; a kényes, száraz, hámlós, durva, érdes, libabőrös, sömörös bőrt finomítják, puhítják, simítják; a petyhüdt bőrt felfrissítik s megmentik a további fonyadástól; a ránczokat eltüntetik. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrgyógyító-készlet

a zsíros, fényes, kihevülő, könnyen piruló arcok ápolására (mattá tételére) szolgál; gyógyítja a bőrtkát (mitesszer), a pattanást (vimmerli), a bőrlikacsokat (pórus), a túlságos izzadást, vörös kezet, vörös orrot, fagyási foltokat. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrkoptató-készlet

szeri feltűnés nélkül használható; hófehérré tesz a fakó, sárga vagy barna arcot, a szeplőt, májfoltot gyökeresen elmulasztja. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrhámlasztó-készlet

elmulasztja a tág bőrpórusokat a benne ülő évtizedes mitesszerekkel együtt; eltünteti a pattanások nyomait, a lencsefoltokat és a kisebb sebhelyeket (himlőhely); leszedi a legmakacsabb szeplőt és májfoltot, a lángvörös rózsapattanást és a kékes borvirágot is. A bőrhámlasztás körülbelül egyheti szobafogsággal jár, mert nagyon drasztikus. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajgyógyító-készlet

hajkorpa, hajhullás ellen s a hajnövést erősítésére. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Szőrvesztő-készlet

a felesleges hajnövést (arczhajak) gyengítésére és palástolására. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajfesték.

A hajfestés nagy gondot ad, mert a hajfestékek közt kevés az ártalmatlan és megbízható. Dr. Jutassy főorvosunknak hosszú tapasztalatai alapján végre sikerült olyan hajfestéket előteremtenie, mely ezidő szerint a legtökéletesebb: tudniillik csak a hajat fogja, a fejbőrt nem, a fehéreműt nem piszkítja, természetes színt ad, mely nem fakul és színekben nem játszik, rendkívül tartós, a kezelés igen egyszerű, idegen segítséget nem igényel és sem a hajnak, sem a fejbőrnek nem árt. Egy adag dr. Jutassy-féle hajfesték ára használati utasítással 10 K. és kapható a következő színárnyalatokban: aranyzóke, sötét-zóke, világosbarna, gesztenye barna, fekete.

☞ A ki a megfelelő készletet nem tudja megválasztani, annak személyesen vagy levélben díjmentesen adunk felvilágosítást.

☞ A dr. Jutassy-féle készletek és hajfestékek kaphatók minden gyógyszerárban s drogériában.

Főraktár:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Szétküldés utánvétel. — Kérjük pontosan megjelölni, teljes vagy próbakészlet kívánatik-e, különben teljes készletet küldünk.

— **Pályázatok.** Bártfa sz. kir. város polgármestere állásra a vármegye alispánja pályázatot hirdet. A pályázati határidő január 30. d. u. 5 óra. A pályázati kérvények Bártfa szab. kir. város tanácsánál nyújtandók be. A javadalmazás 3600 korona kezdőfizetés és 780 korona lakpénz. — **A lemesi járási-orsvosi állásra** kiírt pályázat meddő volt miatt a vármegye alispánja új pályázatot hirdet. A pályázati határidő f. é. január 31-ike. A pályázati kérvények a várm. főispánjához címzendők és a vm. alispánjához nyújtandók be.

— **Leopold Gyula,** az ÁLTALÁNOS Tudósíró szerkesztője és hirdető-vállalat tulajdonosa Budapesten 15 év óta fejt ki agilis tevékenységet, hogy a sajtó és hirdetői érdekét összeegyeztesse. Bátran állítható, hogy Leopold vállalata nagyban hozzájárult, hogy a reklám hazánkban is hatásosan fejlődjék, hogy a kereslet és kínálat legkényelmesebb és legolcsóbb közvetítője minél jobban befolyásolja a versenyt. Tudják ma már az üzletek, vállalatok, hogy az állandó, ügyes és észszerű reklámozás emeli hírnevüket, növeli forgalmukat, gyarapítja vagyonukat. Nem oly könnyű azonban a sikeres reklámozás; nagy gyakorlat, tudás, intelligencia szükséges ehhez. Tudomásunk szerint Leopold Gyula nagy apparátussal dolgozó irodája kitűnően felel meg hivatásának és nagy bizalomnak örvend, miért is nemcsak a legnagyobb magyarországi, hanem a legelőkelőbb külföldi cégek is állandó üzletfelei, mert kiváló szakértelemmel, felülmúlhatatlan pontossággal, odaadó lelkiismeretességgel és szolid árak mellett eszközöl hirdetéseket, reklámokat: úgy az összes budapesti és vidéki, mint a külföldi lapokban és naptárakban.

— **A «Szepesi Hírnök»** decz. 31-iki száma «Az evang. püspök-választás» című hírközlő-ményében a következőket írja: „Az evang. püspök-választásra vonatkozólag a következő sorokat vettük: A választás a múlt hét folyamán is nagy mértékben foglalkoztatta az érdeklődőket és érdekelteket. Egymás után megjelentek az egyes jelöltek érdekében kiadott felhívások és proklamációk, azonkívül nagyszabású korteskedés indult meg kivált az egyik jelölt érdekében. Mindennek lehet tulajdonítani, hogy a Münnich Kálmán esperességi felügyelő által decz. 27-ikére, Kassára összehívott értekezlet különösen a Szepességről nagy látogatottságnak örvendett. A kassai értekezletnek nem volt az az eredménye, a mit tőle sárosi főrendezői vártak, de nagyjelentőségű lett az értekezlet annak kijelentése által, hogy a püspöki székbe lehetőleg javakorbéli, munkaképes embert, a ki a magyar, német és tót nyelvet egyaránt jól bírja, óhajt juttatni. A személyre nézve megállapodás nem történt s nem is törtenhetett, egy azonban bizonyos, hogy az értekezleten uralkodott hangulat után ítélve, komoly jelölteként csak ketten jöhetnek tekintetbe: Gyürky Pál, a kerület legérdemesebb lelkésze, továbbá Geduly Henrik, ügyházkerületi főjegyző, a ki minden tekintetben méltó és rátermett a nagy méltóságra és felelősségteljes hivatalra. A többi jelölt a főntebbiek után egészen önként tartathatlan; Terray öreg, beteges ember; Matherny több okból szóba sem jöhet; Korbélynek pedig, a ki németül alig, tótul pedig egyáltalán nem tud, Sárosvármegyén kívül nincsenek hívei. Így tisztulván a helyzet, most már teljes nyugalommal nézhetünk a jövőbe. (Fr.)” — Nem hagyhatjuk szó nélkül ezen tendenciózus és rosszakaratú híresztelést, melyet a szerkesztőség is csak Fr. felelősségére tett közzé, mert az értekezlet enuncziált határozata az volt, hogy az értekezleten résztvevő egyházmegyék három jelöltben állapodnak meg, és pedig kor szerinti sorrendben Gyürky Pál, Korbély Géza és Geduly Henrik személyében. Éppen oly rosszindulatú a közlemény beküldőjének azon állítása, mintha Korbély Géza németül alig tudna. Hiszen köztudomású, hogy két évet töltött a hallei egyetemen, s hogy azóta sem felejtett el németül, bizonyítja azon körülmény, hogy minden hónapban egyszer ékes német nyelven halljuk prédikálni. Korteskodni lehet az egyes jelöltek érdekében, de az igazság rovására nem szabad, ezt a beküldő, ki alighanem az Isten ígését hirdeti, maga a legjobban tudhatná.

— **Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár** igazgatósága jan. 3-ikán tartotta meg rendes havi ülését. Napirend előtt Fleischer Gusztáv elnöklő alelnök szólalt fel a most fennálló gyógyszer bevásárlási illetve -beszerzési turnus ellen, beszédében több, alapos érvelést hozott fel e rendszer tarthatatlanságának bizonyítására. Ennek alapján az igazgatóság elhatározta, hogy az ügyet alapos vizsgálat tárgyává teszi s a vizsgálat megejtésével Schreiber Ignác ügyvezető igazgatót és dr. Baumöhl Zsigmond pénztári főorvost bízza meg, kiknek feladatuk lesz megállapítani, vajjon a pénztári tagokra nem-e hátrányos olyan hátrányok az évenként felváltva 2—2 gyógyszerésznel eszközölt gyógyszerbeszerzésnél, melyeket ezen rendszer törlesztésével esetleg el lehetne kerülni. Ezen

vizsgálat befejeztéig a turnus fenntartásának, vagy elejtésének kérdését függőben tartják. Az igazgatóság tudomásul vette az Országos Pénztárnak 43,943—1910. sz. alatt kelt leiratában közölt 1910. évi közgyűlésének azon határozatát, a melylyel megsemmisítette a helyi szerv közgyűlésének a szabad orvosválasztás életbe léptetése ügyében hozott határozatát. Dr. Baumöhl Zsigmond pénztári főorvos előterjesztésére az igazgatóság intézkedést tett, hogy a pénztári orvosoknak szükség esetében Röntgen-apparátus álljon rendelkezésére, a mely a jelenlegi közegészségügyi viszonyok mellett nemcsak üdvös dolog, de multhatatlanul szükséges is. Ezután az igazgatóság a baleseti kártalanítási ügyekre térve át, az üzemi balesetből kifolyólag ujjcsontkitást szenvedett Penkala Szilárd fűrészmunkás részére havi 7 kor. 04 fill., Hagúr György részére, kinek ugyan-csak üzemből kifolyólag jobbkarja bénult meg, havi 40 kor. 08 fillér ideiglenes járadékot állapított meg. Az ülés több apróbb, pénztári belügy elintézése után berekesztetett.

— **A Dobránszky Kornél-féle stipendiumi alapítvány** ötrédbeli ösztöndíjára beérkezett folyamodványok ügyében az eperjesi szentszék f. évi január 3-ikán tartott szentszéki gyűlésében határozott. Az egyházmegyei kormány és a nm. minisztérium által jóváhagyott alapító-levelben körvonalazott feltételek szigorú betartásával a szentszék a kérdéses ösztöndíjat a következők, eperjesi kir. kath. főgimnáziumba járó jeles tanulóknak adományozta: Sztuljakovics Pál VI., Gulovics Ödön V., Csizsárik Sándor IV. és Kizák József IV. osztályú tanulóknak. Az ötödik ösztöndíjat, mint a hagyományozónak legközelebbi rokona, Nyemetz Sándor IV. osztályú tanuló nyerte el.

— **«Kálvineum.»** A magyar református lelkészek nagyszabású mozgalmat indítottak a lelkész-árvák számára «Kálvineum» név alatt építendő árvaház létesítése iránt. A ref. lelkészi özvegyek ugyanis évi 500, a lelkészi árvák évi 100, ha egész árvák, 150 kor. gyámdíjat kapnak, a miből a mai viszonyok között megélni, nevelésükre, tanításukra gondoskodni teljes lehetetlenség. Ez égető szükség orvoslására a legtöbb helyen 1600 kor. kongruus fizetésből tengődő lelkészek 100,000 kor. alapítványt tettek az intézmény megalapozására; Losonc 220,000, Hajdúböszörmény csaknem 100,000 kor.-t ajánlottak meg a városukban létesítendő leány-, illetve fiú-internátus számára. A társadalom legszélesebb rétegei mozdultak meg az áldozatos támogatásra, a lelkészek mindenféle hangversenyeket rendeznek a cél javára, kérés szózatot intéznek a városokhoz, megyékhez, pénztárakhoz s gyűjtőket bocsátottak ki az emberbaráti szívekhez. Teljes tudatában annak, mit tett a református lelkészi-kar 400 év óta a magyar irodalom, tudomány, kultúra, népnevelés, népjóléti s közgazdasági fellendülés terén ezek szolgálatában: rokonszenvvel kísérjük áldásos mozgalmukat s midőn a nagy cél megvalósulásához sikert kívánunk, ügyüket a társadalom megérdemelt jóindulatába s áldozatkészségébe melegen ajánljuk. Adományok dr. Székely József pénztárnokhoz (Szentmártonkát, Pestvármegye) küldendők. A mozgalom élén Kiss Ferencz, püspökladányi lelkész áll, ki mindennemű közlelő felvilágosítással készséggel szolgál.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyelete** december hó 30-ikán tartotta 1910. évi utolsó választmányi ülését. A betervezett jelentésekből megemlítjük a következőket: Az egyletbe 1910-ben 34,500 új tag lépett be, kikkel a rendes fizető tagok száma a százhuszonegyezeret meghaladta. A vagyon másfél millió koronával növekedett s jelenleg hatmillióhatszáz-ezer korona az egylet vagyona. Az 1910. évben alakult 73 új fiók-pénztárral ezek száma 364. Különösen kiemelendő, hogy az egylet 1903 óta 962 rokkant tag, 281 árva állandó segítésére, továbbá számos özvegy végkielégítésére eddig egymilliószáz-ezer korona segítségösszeget fizetett ki. Az egylet 1907 óta évi 5000 kor. állami támogatásban részesül. Katits Antal igazgató előterjesztésére a jövő évi küldöttek közgyűlését apr. 30-ikára tűzték ki. Az egylet iránt érdeklődőknek a központi iroda ad felvilágosítást, Budapest, VIII., József-utca 23., az egylet saját házában. — Az eperjesi fiók-pénztár évi közgyűlését 1911. március 5-ikén, vasárnap d. u. 1/3 órakor tartja a városház tanácstermében.

— **Megörült a sósgyűlvészi gyűjtőgató.** Ivanecski János 28-éves sósgyűlvészi lakost, a ki Sósgyűlvészen a tél elején több házat fölgyújtott, a nagykállói elmeegógyintézetbe szállították, mert az eperjesi ügyészségi fogházban való megfigyelése alatt kitért, hogy közveszélyes elmebeteg.

— **A dr. Richter-féle Liniment.** Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már évek óta mindig készletben van. Hátfájás-, csípőfájdalom-, fejfájás-, köszvény-, csúznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera

és hányóh-stolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és üvegekben à 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona, a legtöbb gyógyszerártnál kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a «Horgony» védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Megfojtotta a szeretője férjét.** Filicskó (Velkó) Jánosné, egy ötvenesztendős felsőkányai asszony szerelmi viszonyt folytatott egy 23-éves legénnyel, Maczura Istvánnal. Az asszony férje a 63-éves Filicskó János mitsem tudott feleségének szerelméről. A különös pár, az öregedő asszony s a fiatal legény boldogságban éltek együtt, csak a deres fejű férj volt útban. Gyakran hangoztatta az asszony: jó volna eltenni láb alól az öreget s akkor kimenének Amerikába s élhetnének zavartalan boldogságban. December 29-ikén este megfogadta az asszony tanácsát a legény s az ittasan fekvő Filicskó Jánost saját házában megfojtotta. A csendőrség elfogta s most itt Eperjesen ül az ügyészség fogházában s epekedhetik öreg szerelméről, a ki más zárkában hűsöl.

— **Tömeges baleset.** Egyszerre több helyről is hozza az általános részvételet és borzalmas keltő végzetes katasztrófa híret a táviró. Négy baleset egy rövidke hét leforgása alatt s közöttük az egyik halálos kimenetelű, ez az új esztendő mostani hetének szomorú krónikája megyénkben. Hétfőn reggel történt az első, s következményeiben a legmegrázóbb szerencsétlenség, a Lichtenstein és Waldmann ferenczvági bérlők szeszgyárában. Kazánrobbanás okozta a végzetes szerencsétlenséget, a mely egy munkásembert ragadott ki szörnyű módon, könyörtelenül az élők sorából. Hobkó Belyeut a szerencsétlen áldozat neve, kit hivatása közben, munkája teljesítésénél ért a borzalmas vég, s összegett és a kitóduló gőztől leforrázott testére kett kiskorú árva s támasz nélkül maradt, kétségbeesett özvegye és megrendült öreg szülei hullatják fájdalmas könyveiket. Hogy mi okozta a kazánrobbanást és kit terhel a felelősség, azt csak a vizsgálat fogja kideríteni. — Ugyancsak munkája teljesítése közben érte súlyosabb mérvű baleset f. évi január 2-ikán Bencsik József ladomérmeezi kocsis, a ki a hátán szenvedett jelentékenyebb zúzódást egy reáuhanó fatörzstől. A sérült állapota bár nem életveszélyes, de teljes felépülése többheti orvosi kezelést és szorgos ápolást igényel. — Következményeiben messzebbre kiható — a mennyiben testcsontkítással jár — szerencsétlenség érte Maskanics István és Trajanovics István olajpataki famunkásokat, kiknek ujjait kapta el és roncsolta széjjel a hatalmas gőzfűrés, bénává téve egész életükre a kezük keresményeiből tengődő szerencsétleneket.

— **Szélhámos női-ruhában.** A város mellékutcaiban több nap óta egy szélhámos mutatkozik, a ki női-ruhában jár s ismerős eperjesi lakosok részére kisebb-nagyobb kölcsönöket kér. Esténként pedig férfiruhában, egy másik férfi társaságában járja be az utcákat s azon ürügy alatt, hogy lakást keres, benyitogat a lakásokba.

**Kathreiner-féle
Kneipp -
maláta kávé**

**utólérhetetlen
előnyei folytán
naponta milliók
isszák. Egyedül
igazi családi
kávé! Olcsó és
egészséges.**

— Drága jókivánság. Újév napján több cigány jelent meg *Onderik* András építési vállalkozó lakásán s mint ilyenkor illik, nem akartak kifogni a jókivánságból, hogy a nyár folyamán őket napszamosokként alkalmazta építkezéseivel. Ez a szokatlan figyelmesség magának *Onderik*nak is jól esett, de éppen, mert olyan szokatlan volt, nyugtalanítani is kezdte. Rögtön, hogy odébálltak a cigányok, kis leltározást tartott a házban s már azt hitte, hogy tényleg csak a jókivánság vezette a cigányokat, a mikor észbe jutott a padlásra függő négy sonka. Lázás gyorsasággal rohant a padlásra, de már hiába sietett. A négy füstös madzag már csak a szomorú valóságot jelezte: hogy rajtuk valamikor sonkák függtek.

— A Székely-féle javaslat és a jogi-vizsgák. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hason és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumához (Kolozsavart, Bolyai-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsonzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felöllel jegyzetét, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A «Jogi-vizsgák letétele» cz., most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— Róka helyett erdővéd a vasban. Néhány év előtt egy k—ii gazdaember megtudván, hogy valaki udvarolgat feleségének, egy este a pitvarajtó elé vasat állított fel, míg jómaga, mondván, hogy beteg testvérehez megy és csak másnap jön haza, farkóbottal lesbe állt a padlásra. Nem sokáig kellett várakoznia, mikor is a jajszó jelezte, hogy a vasba fogódzott a szeladon. Rohant le a padlásról s már-már ütésre emelte botját, mikor a kiáltásról: «ratujce me» ráismert a község akkori úri-standból való fiatal bírójára s nagyobb megbizonyosodás céljából gyufát gyújtván így kiáltott fel: sak to onyi mladi pán? Prebácsál! A tragikusá válhatott volna eset, komikusan végződött Kacagott rajta egész Sárosvármegye s legfőképpen a sértett, már mint az, a kinek a vasfogó fogainak nyoma még most is bokáin van. — De majdnem tragikusan végződött a delnekakassfalvi erdőgondnokság egyik erdőalkalmaztájának karácsonyelőtti esete. Sajat védterületén kevés lévén a vad, fogta magát K—y, s átrándult kollegája védterületére s mitsem sejtve, óvatosan lépkedett a hóban a friss öznyomokon, jobbra-balra tekintgetve, hogy hátha fektiben lőhet őzet. De jaj, lába belekerült a felállított vasba. Nagy ügyyel-bajjal, félórai vesződség után azonban kiszabadította magát, de sántikál még ma is. Ha ez egy szegény asszonynyal történik, a ki, hogy gyermekeinek meleg szobájuk legyen az ünnepekre, száraz fa után járt volna ott, alighanem ott fagyott volna. Nagyon helyes tehát Kárász István erdőtanácsos ebből az esetből kifolyó rendelete, hogy ezentúl az erdőszemélyzetnek vasakat felállítani tilos.

— Betörő járt a Kassai-úton épülő kaszárnyában. Az éjjeli őr feltörve találta lakását. Csomó ruha és szerszám hiányzik. — Zborovszky Antal hústűstől észrevette, hogy háza kapuján a zárt éjjel valaki feltörni próbálta. Nem lehetetlen, hogy valami betörő próbált szerencsét.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1910. évi október 1-től

Orló—Eperjes—Budapest:									
Orló . . . ind.	—	—	—	855 de	135 du	—	745 e	—	—
Héthárs . . .	—	—	—	610 r	942 „	223 „	—	832 e	—
Kisszeben . . .	—	—	—	633 de	1005 „	248 „	—	856 e	—
Eperjes vár. . .	—	—	—	704 „	1037 „	320 „	—	928 e	—
EPERJES érk.	—	—	—	709 „	1042 „	325 „	—	933 e	—
EPERJES ind. 1205 e 450 r 722 „ 1057 „ 355 „ 818 e 950 „									
Abos . . . érk.	1233 „	520 „	753 „	1125 „	420 „	845 „	1015 „	—	—
Abos . . . ind.	1244 „	530 „	827 „	1127 „	423 „	852 „	1017 „	—	—
Kassa . . . érk.	103 „	600 „	845 „	1152 „	450 „	915 „	1041 „	—	—
Kassa . . . ind.	110 „	611 „	912 „	1225 „	451 „	926 „	1125 „	—	—
Budapest érk.	700 r	100 du	240 du	845 e	1050 e	630 r	815 r	—	—
Budapest—Eperjes—Orló:									
Budapest ind.	1000 e	800 e	1015 e	625 de	810 r	120 du	215 du	—	—
Kassa . . . érk.	329 r	408 r	705 r	1149 „	339 du	656 e	925 e	—	—
Kassa . . . ind.	345 r	450 r	730 de	1227 du	420 du	710 „	1042 e	—	—
Abos . . . érk.	406 „	514 „	755 „	1248 „	451 „	728 „	1105 „	—	—
Abos . . . ind.	414 „	521 „	831 „	1250 „	459 „	737 „	1109 „	—	—
EPERJES érk.	437 „	602 de	900 „	114 „	527 „	805 „	1138 „	—	—
EPERJES ind. 445 „ 635 „ — 124 „ 537 „ — —									
Eperjes vár. érk.	451 „	641 „	—	129 „	543 „	—	—	—	—
Kisszeben érk.	525 „	715 „	—	200 „	613 e	—	—	—	—
Héthárs . . .	547 „	737 „	—	217 „	638 „	—	—	—	—
Orló . . .	—	825 „	—	300 „	715 „	—	—	—	—

TANÜGY.

Kitüntetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Köhler* József tótsóvári kincst. róm. kath., *Mártoncsik* Endre hernádszentiváni r. kath., *Bartossik* Mihály harapkói róm. kath. és *Szabó* Endre tapolyhanusfalvi ág. h. ev. elemi iskolai tanítókat a népnevelés terén szerzett érdemeik elismerésül 200—200 kor., fizetés természetével bíró személyi pótlékkal tüntette ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tarkányi* Teréz okl. óvónőt a pécsújfalvi áll. óvodához rendes óvónővé és *László* Béla Dénes kép. gazd. szaktanítót a bártfai önálló gazd. ism.-iskolához rendes szaktanítóvá kinevezte.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Müllner* Borbála okl. tanítónőt a zborói áll. el. iskolához állandó helyettesül kirendelte.

Áthelyezés. A vallás- és közokt. miniszter *Santa* Imre batarcsi áll. el. isk. tanítót a héthársi, *Kiszely* Lajos somoskőújfalusi áll. el. isk. tanítót a harsági áll. el. iskolához és *Rács* Sándor bártfai áll. gazd. ism.-isk. szaktanítót a mosonszolnoki önálló gazd. ism.-iskolához áthelyezte.

Szabadságolás. *Komaromy* Mária, a zborói áll. elemi iskolához kinevezett rendes tanítónő 1911. évi szept. hó 1-jéig szabadságot tartott.

Opálbánya új tanítónője. A kultuszminiszter *Jarssensky* Emma okl. tanítónőt az opálbányai áll. el. iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Nyugdíjazás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Gurszky* József tapolysárpataki r. k. el. isk. tanítót 1160 és *Birocyné* Ottinger Jolán lemesi áll. el. isk. tanítónőt 640 kor. évi nyugdíjjal véglegesen nyugdíjazta.

Fizeték-kiegészítő- és korpótlék-államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tkacsik* Dezső olysói róm. kath. tanító részére 558 és *Godáci* György esztebneki gör. kath. tanító részére évi 472 kor. fizeték-kiegészítő-államsegélyt, *Újvári* Anna gergelylakói róm. kath. és *Strissovszkyné* Kárász Irén abosi róm. kath. el. isk. tanítónők II. korpótlékának fedezésére 200—200, *Markovits* Mihály sáponyi gör. kath. tanító III. korpótlékának fedezésére 100 kor. államsegélyt, *Gózon* Aladárné zborói áll. óvónő részére II. korpótlék címén 100 koronát és *Jelenik* Emma eperjesi ág. hitv. ev. polg. leányisk. tanítónő fizetésének 2000 koronára való kiegészítésére évi 200 kor. államsegélyt folyósított.

TESTEDZÉS.

A Tátra-klub karácsonyi szánkázó-versenye élénk részvétellel mellett folyt le Tátralomniczon. A kincstár által létesített s ezidén újonnan átépített bobbálya kitűnő állapotban volt, a sűrű hóesés azonban egyenlőtlenül befolyásolta a szánkó sebességét. Az ősz folyamán kezdett villamos felvonó-kötélpálya még nem készülvén el, a verseny rendezőségére nagy feladatot rótt az, hogy a versenyt a kitűzött 3 nap alatt lebonyolítsa. Feltűnést keltett a kettes verseny eredménye, a melyet nyolcz ellenfél közül *Beretvás* Lola úrlány nyert meg, snajdig vezetésével a meeting legjobb idejét érve el. Az ötös nagy bobversenyt *Lauber* Dezső vezette szán nyerte mérsékelt idő alatt. Az időmérő és célbírói tisztet báró *Hatvany* Károly és *Golonya* Jenő urak töltötték be. Részletes eredmények a következők: I. Karácsonyi nagy bobverseny. (*Lánczi* Leó főrendiházi tag díja.) 1. *Lauber* kormányos, *Löllbach*, *Meltzer*, *Littke* (fél) 6 p. 15 mp., 2. *Jankovich* kormányos, *M. Nauheim* E. *Tafler*, *Mme Pollák*, *Bárdi* 5 p. 40 mp., 3. *Steinbach* Tibor, *Mössmer* Pál, *Mössmer* Lotti, *Steinbachné*, dr. *Szelnár* Aladár 7 p. 10 mp., 4. *Goldzieher*-csapat 8 p. 7 mp., 5. *Löllbach*-csapat 8 p. 30 mp. — II. Hármis bobverseny (özv. *Beretvás* Endréné, ürnő díja). 1. *Danielsen*, *Naményiné*, *Wohlmann* 6 p. 10 mp., 2. *Steinbach* Tibor, *Steinbachné*, dr. *Szelnár* 7 p. 10 mp., 2. *Beretvás* Lola, *Petz*, *Löllbach* 7 p. 30 mp., 4. *Löllbach*-csapat 7 p. 40 mp., 5. *Goldzieher*-csapat 8 p. 6. *Wolmann*-csapat 1 Op. 10 mp., 7. *Koszorek*-csap. 12 p. 18 mp. — III. Kettes bobverseny (gr. *Zichy* Géza Lipót díja). 1. *Beretvás* Lola, *Löllbach* 6 p., 2. *Steinbach*, dr. *Szelnár* 7 p. 14 mp., 3. *Strasser*, *Danielsen* 7 p. 32 mp., 4. Dr. *Szelnár*, *Steinbach* 8 p. 5 mp., 5. *Dánielsen*, D.-né 9 p. 40 mp., 6. *Mlle Koszorek*, *Tafler* 9 p. 50 mp., 7. *Wohlmann* W.-né 11 p. 26 mp. — IV. Férfi-ródlí (*Tátra Club* díja). 1. Dr. *Hammersberg* 8 p. 40 mp., 2. *Littke* Ernő 8 p. 59 mp. — V. Hölgy-ródlí (*Mlle Tafler* díja). 1. Dr. *Hammersbergné* 9 p.

30 mp., 2. *Wohlmanné* 9 p. 31 mp., 3. *Bíró* Pálné 10 p. 10 mp., 4. *Weisz* Lali 10 p. 58 mp., 5. *Ludvig Heddy* 11 p. 20 mp., 6. *Mme Böhm* 13 p. 25 mp. — VI. Páros ródlí (br. *Hatvany* Károly díja). 1. *Littke*, *Tafler* Elly 9 p. 3 mp., 2. *Alexander* Ferencz és *Bernát* 9 p. 10 mp., 3. *Wahl* Heinz, báró *Hatvany* Mária 10 p. 40 mp., 4. *Moller*, Fr. *Böhm* 10 p. 50 mp., 5. *Reinmann*, *Weisz* Lali 11 p. 52 mp., 6. *Wahl* Oszkár és *Wahl* Oszkárné 13 p. 30 mp.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképrődséknél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: **Bein Simon** cégénél, Eperjes.

Időjárásunk
a decz. 31-iktől január 6-ikáig terjedő időben.
Reggel 7 órakor — délelőtt 2 órakor — este 9 órakor.

Hó, nap	Légnyomás	Hőmérséklet C°		Légmozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxim.	minim.			milliméter	minőség
XII. 31. r.	739.5	0.8	-9.0	NW 1	7	1.2	hó
d.	740.3			NW 2	7		
e.	741.7			NW 5	10		
I. 1. r.	742.6	-0.6	-2.3	NW 4	10		
d.	741.7			NW 3	10		
e.	738.7			0	7		
2. r.	734.2	6.5	-5.2	NW 1	8		
d.	734.8			N 1	10		
e.	735.2			NW 2	10	3.8	hó
3. r.	736.0	-1.2	-5.5	N 1	10		
d.	736.9			N 1	3		
e.	737.8			NW 2	10		
4. r.	737.4	3.0	-1.5	N 1	7		
d.	738.0			NW 2	6		
e.	738.4			0	8	2.3	hó
5. r.	741.2	2.0	-1.0	NW 1	10		
d.	741.4			NW 1	10		
e.	742.4			0	8	8.9	eső, hó
6. r.	745.3	8.0	1.0	S 3	7		
d.	747.1			S 2	6		
e.	748.7			0	10	0.7	eső

Elveszett kutya.
Decz. 21-ikén a sebesváraljai (Podhradzik) erdőből vadat hajtván, eltévedt egy fekete, 23 cm. magas, kan tacsó-kutya, szemei fölött két sárga pont s lábai vége kissé sárga (podpaliszi). Neve «Tirasz». A ki felvilágosítással tud szolgálni, hogy hol van elfogva, 10 (tíz), a ki visszaszármaztatja, 25 (huszonöt) korona jutalomban részesül Eperjesen, *Stefánia*-utca 6. szám alatt.

POPOFF
a legjobb TEA a világon

K I C

Borsodi Szénbányák Részvénytársasága
Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Ajánlja szobafűtési célokra kiválóan alkalmas királdi, sajszentpéteri, sajkazai, sajkazinczi és disznóhorváti darabos szenét.

Helyi elárúsítók kerestetnek.

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző**
Kiadótulajdonos: **Kósch Árpád.**

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és léleplejes szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatasu.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ültő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyviz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
1 literes palack	40 „
1 1/2 literes palack	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
1 literes palack	7 „
1 1/2 literes palack	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Mindannak a sok igaz barátjának és jó ösmerősnek, kik szeretett, jó férjem és drága edesatyánk váratlan elhúnyta felett érzett mérhetetlen fájdalomukat őszinte vigaszukkal enyhíteni iparkodtak, ezúton mondunk halás köszönetet.

Eperjes, 1911. január 6.

Jónás Jánosné és gyermekei.

1000-1910. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1910. évi 71.832. számú végzése folytán dr. Pető Sándor ügyvéd által képviselt ifj. Engel testvérek felperes részére hátr. 256 kor. 49 fillér tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 1280 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1910. V. I. 451/4. sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán, Lőcsei-út 13. sz. és Fő-utca 50. sz. házában Eperjesen leendő megtartására határidőül 1911. évi január hó 18-ik napjának délután 3 órája kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt árúk, ital s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1910. december 30.

Spányi Kálmán.

kir. bírósági végrehajtó

Előnyös mezőgazdasági birtokbérlet.

A szepesófalvi járásban fekvő, ezidő szerint házikezelésben lévő, 400 hl. szeszkontingenssel bíró nedeczvári mezőgazdasági birtok, berendezett szeszgyárral, megfelelő bérlővel és gazdasági épületekkel bőven felszerelve, mely 1600 □-öles holdakban körülbelül 515 hold szántó-, 35 hold rét- és 40 hold legelőből áll, 1911. április 1-től bérbeadó. Évi hasznóbér 10,000 kor. Írásbeli ajánlatok legkésőbb február hó 1-ig címemre: Lőcse, Kossuth utca 11. sz. küldendők. Közlebbi felvilágosítást nyújt dr. Klein Ignác ügyvéd úr, Szepesófalván. Ifj. Salamon Géza.

KISSZEBENI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Hirdetmény.

A KISSZEBENI TAKARÉKPÉNZTÁR igazgatósága közhírré teszi, hogy 1910. december hó 29-ikén tartott rendkívüli közgyűlésén hozott határozat által a társaság részvénytőkéje 70,000 koronával felemeltetik, következőleg:

1. Kibocsátatik 700 darab új, 100-koronás névértékű részvény.
2. A részvényeseket minden régi részvény után egy új részvényre elővételi jog illeti 155 korona befizetése ellenében.
3. Az elővételi jog bejelentésének véghatárideje 1911-ik évi február hó 1-seje bezárólag, mely határidőig az elővételi jogra jogosító régi részvény a takarékpénztárnál lebélyegzés végett bemutatandó.
4. Minthogy az új részvényesek az 1911-iki üzletév jövedelmében részesednek, — azért a 155 korona befizetendő összegtől 1911. január hó 1-jétől a tetteges befizetés napjáig 6% kamat fizetendő.
5. A 155 kor. és kamatai befizetésének véghatárideje 1911. évi május hó 15-ike bezárólag.
6. A ki a fentírt határidőben elővételi jogát nem gyakorolja, annak elővételi joga megszűnik.

A ki a befizetést a meghatározott véghatáridőig nem teljesíti, annak az elővételi jogon alapuló minden joga megszűnik és a már eszközölt részletfizetéseket is elveszti, s ezek a tartalékalap javára iratnak.

Kisszeben, 1910. december hó 29-ikén.

A Kisszebeni Takarékpénztár igazgatósága.

Arjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intőlevelek, címkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámczédulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóürlapok, zárszámadások, utalványok stb., cégnyomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek - Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisékészlet. Villamos- és benzínmotorerő-berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET

KÓSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása többszínű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. . . . Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. • Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik. • Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

A VILÁG LEGJOBB TEÁI:

Az angol király szállító.
KÜLÖNLEGESSÉG:
„King's-Blend“,
az angol király five o'clock teája.

U.K. TEAS
UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON

A walesi herceg szállító.
„U. K.“-TEÁK
rendkívül kiadó és aromatikusak.

Főraktár: ATLASZ H. úrnál, EPERJES.

A Kossuth Lajos-utca 5. számú

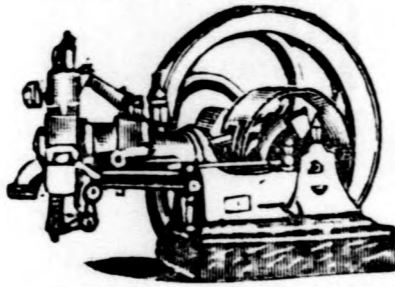
h á z

szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-motorokat és lokomobilokat, valamint szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges lóerő óránként csak 1 fillérbe kerül. Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Rózsa-utca 10. sz.

h á z szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Libay Miklós.

1526-1910. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálty kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Zoltán Gedeon girálty ügyvéd által képviselt Lichtig Miksa végrehajthatónak, dr. Deme Ferencz girálty ügyvéd által képviselt Rojcsik János s Pankuch Györgyné sz., Rojcsik Anna girálty lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében 75 kor. tőkekövetelés és jár. kielégítése végett az árverést az eperjesi kir. törvényszék a girálty kir. járásbírószág területén levő, Girálty községben fekvő, a girálty 183. sz. tkjében A. I. 1-8. sor., 112/1., 276/2., 277/2., 502/7., 549/8., 552/4., 564/5., 713/21. hr. sz. alatt foglalt s B. 2., 3. tétel a. Rojcsik János s Pankuch szül. Rojcsik Anna nevében egészben álló ingatlanra a C. 1. tétel alatt Rojcsik Andrásné sz. Majer Mária javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jogra 740 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés megtartására határnapul 1911. évi február 25-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki, a mikor is a girálty kir. tkvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen az ingatlan a kikiáltási ár kétharmadán alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 74 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Az a vevő, a ki az árverésen legtöbbet ígér, mielőtt az árverés leütetnék, köteles az általa ígért ár 10%-át, melybe a bánatpénz is betudatik, a kiküldött kezéhez lefizetni.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóság.
Girálton, 1910. november 21. **Kotosy Miklós s. k.**, kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: **Füszly György s. k.**, kir. tkvvezető.

PALMA

AVALÓDI KAUCSUKSAROK

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg idősokban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszt és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyheségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj-preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban.

Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért, a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld: „Nádor-gyógyszertár” Budapest, VI., Váci-körút 17. Kapható: Williger Pál gyógyszerárakban, Eperjesen. Ingyen és bérmentve küldjük a minden szülőnek nélkülözhetetlen füzetet: „Hogyan védekezzünk a gyermekbetegségek ellen?”

Vegyetek nem mást

Köhögés

rekedtség, hurut és nyálkasodás, görcs és hők-hurut ellen, mint

KAISER-féle

MELL-KARAMELLÁKAT

□□□ a három fenyővel. □□□

5900 közjegyzőileg hiteles bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható: Korn Vilmos gyógyszerárakban, Scholze Alfréd cukrászdájában és Lefkovits Emil kereskedésében, Eperjesen.

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszaló aratógép és földművelő eszközök gyára. Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Massey-Harris C^o. R.-T. Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Kutya kerestetik megvételre,

mely tartósan vaddisznót hajt. Faja és neme mellékes.
Becker, Margonya (Sárosvm.).

In mein Mode- und Confections-Geschäft wird aus anständigem Hause ein

Lehrknabe

aufgenommen. Derselbe muss die drei Landessprachen kennen.
Ede Löw, Poprad.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

a monarchia legelőkelőbb gyára! — Egyedárúsító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14.

Jégyár és Hűtőtelepek

városok, tejgazdaságok, hentesek, czukrászok, szállodák, kórházak, serfőzők stb. részére.

Benzin-Nyersolaj-Szivógáz-Diesel- Locomobil MOTOR 1-600 lóerőig.

Teljes cséplő-garnitúrák és malom-berendezések.

Alacsony- és magasnyomású SZIVATTYÚK gőz-, transzmissió-, villany- vagy motorüzemre, bármely vízellátási és ipari célra.

Fűrész- és famunkáló-gépek, fűrész-telepek, :: asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Teljes transzmissió-telepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. ■ Költségvetés-, árajánlat- és mérnökátogatással díjmentesen szolgálunk.

Két darab eperjesi takarékpénztári részvény szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

6028—1910. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kissebeni kir. járásbíró, mint tkvi hatóság dr. Windt Arthur kissebeni ügyvéd által képviselt Hricz Mihály végrehajthatónak, Szmracsányi József által ügygondnokolt ismeretlen tartózkodású Szomics György, másképp Szomics Tarasovics György végrehajtható ellen 125 kor. tőke, ennek 1906. évi január 1-jétől járó 5% kamata, 70 kor. 20 fill. eddigi, 29 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülő költségek, továbbá csatlakozott végrehajtható Demcsák Györgynek 475 kor. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett a felsőkányai

1. 4. sz. tjkvben A. I. 1., 2. sor., 8., 9. hr. sz. üres beltelekből a B. 339. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 63 korona;
2. az 5. sz. tjkvben foglalt 1/3-ad úrbéri telekhez kiosztott A. 3., 4., 6., 15. sorsz. szántó- és 16. sorsz. rétből a B. 7. + 10. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 181 korona;
3. a 70. II. sz. tjkvben foglalt nemesi birtokhoz kiosztott A. I. 2.—5., 9.—51. sorszámú kert-, beltelek-, szántó-, rét- és legelőből álló ingatlanokból a B. 134. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 2 korona;
4. a 317. sz. tjkvben foglalt szabad birtokhoz kiosztott A. I. 2., 4., 6. sor., 760/a. (1952—1953/11.), 2404/10. hr. számú szántóból a B. 3. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 14 kor.;
5. a 318. sz. tjkvben foglalt szabad birtokhoz kiosztott A. I. 3. sor., 2711/b/1., 2711/b/3., 2712/a. hr. sz. erdőből a B. 138. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 21 korona;
6. a 465. sz. tjkvben foglalt úrbéri birtokhoz kiosztott A. I. 1., 2. sor., 10. hr., 3. öi. sz. ház- és udvar- s 11. hr. sz. rétből a B. 3. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 325 korona;
7. a 466. sz. tjkvben foglalt szabad birtokhoz kiosztott A. I. 1. sor., 736., 737., 768., 769—28. hr. sz. legelőből a B. 3. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 4 korona;
8. az 522. sz. tjkvben foglalt úrbéri birtokhoz kiosztott A. I. 1. sor., 656., 657. hr. sz. szántóból a B. 4. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 66 korona;
9. az 564. sz. tjkvben foglalt szabad birtokhoz kiosztott 1. sor., 622/34. hr. sz. szántóból a B. 2. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 2 korona;
10. 2. sor., 1213/1. hr. sz. szántóból a B. 2. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 5 korona;
11. 4. sor., 2293/21. hr. sz. szántóból a B. 2. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 5 korona;
12. 4. sor. (2560., 2561., 2563., 2564.)/4. hr. számú rétből a B. 2. alatti 1/3-ad részbeni jutaléokra 13 korona becs- és kiáltási árban a végrehajtható árverést elrendelő, azzal hogy a B. 5., 70/II., 17., 318., 465., 466., 522., 564. sz. telekjtkvben Szomics Tarasovics János és neje szül. Luteran Basar Anna javára bekebelezett életfogytiglami és a 4. sz. tjkvben C. 9. a. öv. Kravec szül. Kopszik Mária javára bekebelezett életfogytiglami haszonélvezeti jog nem érintetik, és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírre teszi.

A nyilvános árverés 1911. évi február hó 17-ikén délután 11 órakor Felsőkányai községében fog megtartani a következő, úg a tkvi hivatalban, mint Felsőkányai községében kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiadott kézzhez lefizetni.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Kisseben, 1910. november 29.

Patocska s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: Hegedűs Győző, kir. tkvvezető.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közsévényel, oszónál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerertárnál, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

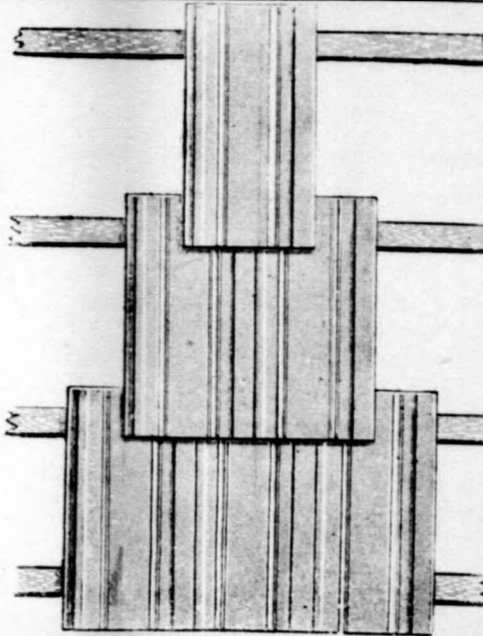
Legkiválóbb minőségű, géppel gyártott, tehát egyenletes építőteglát és kirakólapot, valamint vihar- és fagyellentálló hornyolt tető- és díszes kivitelű

:: szegély-cserepet :: jutányos árban szállít a

Putnoki Építőanyagipar Részvénytársaság putnoki gyárából a

Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság Áruosztálya

Budapest, V., Váci-körút 26.

Bérbeadó december 1-jétől a Fő-utcza 40. számú, Kósch-féle házban :: :: a Kossuth Lajos-utczai földszinti lakás.

1 utcai szoba, 3 udvari szoba, 1 előszoba, konyha, fürdő, angol-klozet. Villamvilágítás és vízvezeték be van vezetve; szobák mind parkett-padlóval.

ALAPITTATOTT: 1884-ben.

CZUBA-COGNAC

CZUBA-DUROZIER ÉS TÁRSA
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK.
FRANCZIA COGNACGYÁRA
BUDAFOK.

VEZÉRÜGNÖKSÉG: RUDA ÉS BLOCHMANN, BUDAPEST.

Ön jaja! Kűhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egerjeseen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.